

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտերծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստերիլու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

25. 035

9W

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԽՍՀՄ
446 3

331

ՊՐՈՖԵՍԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
ՍՈՑԻԱԼԻԶՄԻ ԱՄԲՈՂԶ ՖՐՈՆՏՈՎ
ԾԱՎԱԼՈՒՆ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

ԴԱՍԱԳԻՐԲ-ԺՈՒՐՆԱԼ

ՆՐՈՒՍՆԵՐԻ
ԻՍԿԱԳԱՅԻՆ
ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ

Туркменистан
DEVLET
Китепханасы
123
Туркменская
Государственная
Библиотека

331.881(075)
7-99

ՊԵՏԶՐԱՏ

1 9 3 2

ՅԵՐԵՎԱՆ

331.881 (075)

15 JAN 2010

7-99

**ՊՐՈՖԱՒՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
 ՍՈՑԻԱԼԻԶՄԻ ԱՄԲՈՂԶ ՁՊՐՈՆՏՈՎ
 ԾԱՎԱԼՈՒՆ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ**

ԴԱՍԱԳԻՐՔ-ԺՈՒՌՆԱԼ

**ՆՈՐՈՒՍՆԵՐԻ
 ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ
 ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ**

25.035

23.07.2013

43379-63

Թարգմ. Լ. ԴԱՆԻՍԵԼՅԱՆ

Խմբ. Ս. ԱՄԻՐԻՆ ԱՆՊԱՆ

Գրավիտ 7024 (բ)

Հրատ. 1976

Գառվել 6599

Տիրամ 4000

Գեանքատի տպարան, Յերևան

ՊՐՈՓԻԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ—ԿՈՄՍՈՒՆԻՋՄԻ ԴՊՐՈՑ.

Պրոֆիուրթյունները պրոլետարիատի ամենաբազմաթիվ և մասսայական կազմակերպությունն են, վորոնք ընդգրկում են բոլոր արհեստների բանվորներին: Նրանք ներկայումս ընդգրկում են շատ ավելի մեծ քանակությամբ մարդ, քան կուսակցությունն ու կոմսոմոլը: Պրոֆիուրթյուններն ընդգրկում են բոլոր դասակարգի, նույնիսկ ամենահետամնաց խավերը, հանդիսանում են բանվոր գաղափարի դաստիարակության և ուսուցման կազմակերպությունը: Պրոֆիուրթյունները, Լենինի խոսքերով, կոմունիզմի գարոցն են հանդիսանում, վորոնք սպասարկում են չախաաավոր մասնաների ստորյա կյանքի բոլոր կողմերին, աստիճանաբար ներգրավելով պետական շինարարության մեջ աշխատավորության ամենալայն խավերին, միշտ լուսավորելով նրանց ուղին մեր ծրագրի գաղափարներով, առաջնորդելով նրանց մասնավորից գեպի ընդհանուրը, հետզհետե բարձրացնելով նրանց անկուսակցականությանից դեպի կոմունիզմը»:

Պրոֆիուրթյունները, գրանք մի ուրույն տեսակի գարոցներ են: Այդ գարոցների միջոցով պրոլետարիատն անմիջականորեն մասնակցում է յերկրի անտեսական աշխատանքին, պայքարում է սոցիալիստական արդյունաբերության, կադրերի պատրաստման համար, գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման համար: Պրոֆիուրթյուններն ակտիվ մասնակցություն են օժնետնում սոցիալիստական շինարարության ամբողջ վիթխարի պլանի շինարկման և կատարման գործում, սոցմբցման և հարվածայնության մեջ նրանք պայքարում են գործալքումների, կորուրթության, վայրափոխիկության դեմ, վերադաստիարակելով բանվորներին նոր խավերը կոմունիստական վրոգով: Դրա հետ միասին պրոֆիուրթյունները պաշտպանում են բանվորների նյութական-կենցաղային շահերը, նրանք կնքում են պայմանագրեր, հսկում են աշխատանքի պաշտպանության, մատակարարման վրա և այլն:

Պրոֆիուրթյունները հանդիսացել են և հանդիսանում են այն սպրյուրը, վորտեղից խորհրդային իշխանությունը վերցնում է պրոլետարական ընդարձակ կադրեր՝ պրոլետարիատի զիխատուրայի իրականացման համար, նրանք «պետական իշխանության ռեզերվուարն են»: Առանց այնպիսի հիմքերի, ինչպիսին պրոֆիուրթյուններն են,— ասում էր Լենինը,— չի կարելի իրականացնել պրոլետարիատի զիխատուրան:

Պրոֆիուրթյունները կուսակցության աջ թևն են հանդիսա-

նում, պրոլետարիատի կազմակերպման և նրա ղեկառնությունը բրահանացման գործում — «Պրոֆիտիւթյուններն ըստ իրենց պրոլետարիատի ղեկառնությունը սխառեմում ունեցած տեղի կանգնած են, յեթե կարելի է այսպես արտահայտվել, կուսակցական և պետական իշխանութեան միջև» (Լենին) :

Իրանով ինքնին վորոշվում են կուսակցութեան և պրոֆիտիւթյունների փոխհարաբերութեանները. «Պրոֆիտիւթյուններն ստեղծում են սովանդարդի կապը մասսաների հետ, պրոֆիտիւթյուններն իրենց առորյա աշխատանքով համոզում են մասսաներին, այն դասակարգի մասսաներին, վորը միակն է, վոր է վեհակն յե փոխադրել մեղ կապիտալիզմից դեպի կոմունիզմ» :

Բայց դրանով, հասկանալի չէ, չի սպասվում պրոֆիտիւթյունների նշանակութեանն՝ իբրև կոմունիզմի դպրոցի : Մեր պրոֆիտիւթյունները — «Նա պրոլետարական ղեկառնությունը գողնալարն է» :

Միանգամայն ակներև է, վոր պրոֆիտիւթյուններն իրենց աշխատանքում չեն կարող կարվել կուսակցութեանից կամ հեռանալ այն ընդհանուր քաղաքական խնդիրներից, վոր կուսակցութեանն ու կառավարութեանն առաջադրում են (որինակ՝ հնդկա-մյակը չորս տարում իրականացնելու համար մղվող պայքարից) : Ընդհակառակը, Համկ(բ)ի հաստատուն, հմուտ ղեկավարութեամբ, նրա ոչնութեամբ ու աջակցութեամբ պրոֆիտիւթյունները պետք է մորելիցայիս անեն բանվոր դասակարգի ամենալայն խափերը՝ կուսակցութեան կողմից գրված խնդիրները պրակտիկորեն իրականացնելու համար, իՍՂ Միութեանում ամենայն արագութեամբ սոցիալիզմ կառուցելու համար :

ՍՏՈՒԳԻՉ ՀԱՐՑԵՐ

1. Ինչո՞ւ չեն պրոֆիտիւթյուններին «կոմունիզմի դպրոց» անվանում :

2. Պրոֆիտիւթյուններն ո՞ւմ են ընկերկում :

ԳՐՈՑՄԻՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇՐՋԱՎԱՐՁԸ ԳԵՊԻ ԱՐՏԱՎՐՈՒԹՅՈՒՆԸ —

Ամբողջ ժողովրդական անտեսութեան սոցիալիստական վերակառուցմանն անցնելը, այսինքն՝ սոցիալիստական հիմունքներով վերակառուցելուն՝ վոչ միայն պրոլետարիութեան, այլև գյուղատնտեսութեան, նոր խնդիրներ և դնում բանվոր դասակարգի մասսայական բոլոր կազմակերպութեանների և առաջին հերթին պրոֆիտիւթյունների առաջ : Այդ խնդիրները կայանում են նրանում, վորպետքի բանվորների ամբողջ մասսան ներդրումի սոցիալիզմի կառուցման մեջ, վորպետքի արագորութեան հարցերից, կապիտալիզմի արմատները մեր յերկրում արմատախիչ անելու համար մղվող պայքարից հետո կանգնած բանվորներ չլինեն :

Իսկ այդ նշանակումն է՝ «յերեսը դարձնել դեպի արտադրութեանը», դեպի հարվածայինը, գլխավորելով մասսաների ենտուրիադը, ղեկավարել արդիֆինայլանի համար մղվող պայքարը, ամենալայն մասսաները մորելիցայիս յենթորիկն և պայքարի հանել կուսակցութեան գլխավոր դժի համար, մերկացնել նրանց առաջ դասակարգային կովի ամբողջ մեխանիկան : Հարվածայինների շարժման գլուխ անցնել և ղեկավարել այդ շարժումը, ամեն կերպ նպաստելով բանվորների մասսայական արտադրական նախաձեռնութեան, ինքնագործունեյութեան ծավալմանը :

Պրոֆիտիւթյունները պետք է ավելի մոտ կանգնեն անտեսութեան կոմունիզմի ղեկավարմանը, ներդրումից հարյուր-հարյուր-հարյուր տար պրոլետարիներ՝ արդյունաբերութեանը և գյուղատնտեսութեանը կառավարելու անմիջական աշխատանքների մեջ :

Վտաքի հանել բանվորական մասսաները՝ պայքարելու պետարատի բյուրոկրատական ազալադումների դեմ, միաժամանակ սովորեցնելով պրոլետարիատին պետութեանը կառավարելու արդեատին (ձեռնարկութեանների շեփութեանը պետարատի վրա, առաջընթացումը և այլն) :

Իրուխ անցնել միլիոնների պայքարին՝ անդրադարձութեան և սոցիալիստիկան դեմ :

Ե՛լ ավելի յեռանդով կաշէլ պրոլետարական մասսաների նյութական և կուլտուր-կենցաղային մակարդակի բարձրացման գործին, մասնակից անելով բանվորներին բանվորական մասակարարման և կոոպերացիայի աշխատանքի վերաբերյալ գործնական հարցերի լուծմանը :

Հակահարված տալ աշխատանքի պաշտպանութեան անվտանգութեան, տեխնիկայի հարցերի նկատմամբ բյուրոկրատական, արհամարհական վերաբերմունքի ամեն տեսակ արտահայտութեաններին, ավելի համարձակութեամբ փոխարինել պրոֆիտիւթեանական շարժման բյուրոկրատացած ապարատային «մասնագետներին» լավադույն հարվածայիններով, կուսակցութեան գլխավոր դժի համար աննկուն մարտնչողներով և այլն :

Պրոֆիտիւթյունների հիմնական անելիքների մասին այդ գրածներից ամենայն ակներևութեամբ պահանջ և առաջ դալիս՝ պրոֆիտիւթեանական կազմակերպութեանների աշխատանքն արմատականապես վերակառուցելու, նրանց յերեսը դարձնելով դեպի արդյունաբերութեանը՝ հարվածային շարժման հիման վրա :

ՀԱՄԿԻՄ-ի հին սպորտունիստական ղեկավարութեանը շրմբրունեց վերակառուցման շրջանի այդ խնդիրները :

Ուղարտունիստները «դիմադրութեան գույց տվին կուսակցութեանը՝ պրոֆիտիւթյունների աշխատանքի վերակառուցման ի նրանց խոշորագույն պակասութեանները վերացնելու գործում, պակասութեաններ, վորոնք ցայտուն կերպով յերեսն յեկան սոցիալիստական հարձակումը ծավալելու մամենակին» : Նրանք չգրլխավորեցին բանվորների ծավալ ստացող աշխատանքային վերելքը : Զհավատալով բանվոր դասակարգի ստեղծագործական ուժե-

բին, ալ ուզորտունիտոները զնում եյին բանվորներէ հետամնաց
խափերէ սոչից, սահմանափակելով պրոֆմիուէթյուններէ անելիք-
ները «պաշտպանողական աշխատանքով», հիմնական ուշադրու-
թյունը կենտրոնացնելով բանվորներէ նյութական-կենցաղային
սպասարկման վրա և այլն:

Դրանից ավելին՝ ավելը գլորվեցին արեւոյնի տնտեսի գիւրքե-
րէ վրա, այսինքն՝ փորձ արին պրոֆչարթման խնդիրները հակա-
դրել պրոլետարիատի ընդհանուր դասակարգային խնդիրներին,
փորձելին բանվորներէ նյութական-կենցաղային սպասարկման
խնդրում պրոֆմիուէթյուններէ կատարելիք աշխատանքը հակա-
դրել արտադրական խնդիրներին:

Փաստորեն ՀԱՄԿԻՄ-ի ուղորտունիտատական ղեկավարութիւնը
բռնել էր պրոֆմիուէթյուններէ կուսակազմարութիւնը թուլացնե-
լու կուրսը: Գործնականում կիրառվում էր պրոֆմիուէթյունները
կուսակցութեանը հակադրելու հակադրելին դասակարգային
անհարապատ դիմը:

Պրոֆմիուէթյուններէ աշխատանքի կառուցումը կարող էր
սկսվել միմիայն պրոֆմիուէթյուններէ հին ուղորտունիտատական ղե-
կավարութիւնը փոխելուց հետո:

Այլ ուղորտունիտատական տարրերի ու նրանց նկատմամբ հաշտ-
վողական դիրք բռնողներէ դեմ անխնա, անհաշտ պայքարի մեջ՝
արեւոյնի տնտեսական տարրերի դեմ, կուսակցութեան ղլխավոր
զօնից կատարվող ամեն տեսակ շեղումներէ դեմ մղվող պայքարի
մեջ էր անցնում պրոֆմիուէթյուններէ շրջադարձը դեպի արտա-
դրութիւնը:

Պահանջից պրոֆպարատի խիստ դատմ, բյուրոկրատա-
ցած, ներված արեւոյնի տնտեսական ու ուղորտունիտատական տար-
րերից, պահանջից պրոֆկադրերի թարմացում նաև տեղեկում:
Պրոֆմիութենական աշխատանքի մեջ ներդրումից հարվածա-
յիններ: Այդ ամբողջ աշխատանքը կատարեց նոր ղեկավարու-
թյունը՝ պրոֆմիութենական անդամներէ ամենալայն մասսանե-
րէ լիակատար ակնկցութեամբ ու ձեռներեցութեամբ:

Պրոֆմիութենական աշխատանքի ամբողջ վերակառուցումը
յեթաբարկված էր կիմնական բարաբալակ խնդիրներին — արդիվի-
պլանի կատարմանը, սոցիալիստական եկոնոմիկայի հիմքի կա-
ռուցումն ալարտելուն, բարամիլիան մասսաների ներգրավմանը
սոցիալիստական շինարարութեան մեջ՝ սոցիալիստական մրցման
և կարվածայնութեան միջոցով:

Պրոֆմիութեաններէ առաջ կանգնած խնդիրներէ լուծումը
հեշտանում էր և հեշտանում էր նրանով, վոր սոցիալիստական ին-
դուստրիայի աճման բուն վերելքի և համարարած կորկուտի-
վացման ծավալումի հետ միասին մենք ունենք բանվոր դասա-
կարգի բարեկեցութեան ընդհանուր վերելք: Այդ յերկու պրոցես-
ներն իրարից անբաժանելի յեն: Գործադրութեան լիկվիդացիան,
յոթմամյա բանվորական օրվա կիրառումը ձեռնարկութեաններէ
ձեռող մեծամասնութեան մեջ, բանվորներէ լայն չափերով ներ-

գրավումը ԲՈՒՀ-երն ու բարձրագույն տեխնիկական դպրոցները,
բնակարանային շինարարութեան աճումը և բանվորական մասսա-
ներէ կուլտուր-կենցաղային սպասարկման գործի բարեկալումը:

Ահափասիկ բանվոր դասակարգի բարեկեցութեան աճման բնու-
թոյ փաստերը, վոր բերում էր Կազանովիչը:

Ռեժիով Յեդոր Գրիգորյեվիչ ներկարար Տրյոխգարկամ, աշ-
խատում էր արտադրութեան մեջ 30 տարի: Ներկայումս առաջ է
քաշված վարդախի պաշտոնով: Ստացել է սենյակ նոր շենքում:
Ապրում է այնտեղ իր յերկու աղջիկներով միասին: Այժմ մի աղ-
ջիկը մտել է հավաքարար, իսկ մյուսը՝ դործարանային 7-ամյա
դպրոց: Կինն ապրում է դյուլում, նա նույնպես սկսել է այնտեղ
վաստակ ստանալ — կորմտեսութեան կազմակերպչին է, աշխա-
տում է ԿԻՊ-ում, ստանում է ամսական 20 ռուբլի:

Չուկանովներէ ընտանիքը, Մարիինա բոչչա, 3-րդ փողոց,
տուն № 38, 7 հոգուց աշխատում են 5 հոգի: Չուկանով վ. Ն.
բանվոր է Նոյնի անվան դործարանում, աշխատավարձը 100
ռուբլի: Նրա կինն աշխատում է նույն դործարանում, աշխատա-
վարձը՝ 80 ռուբլի, նրա մայրն աշխատում է յերկաթուղու վրա,
վաստակում է 45 ռուբլի, քույրն աշխատում է սարբանում,
վաստակում է 80 ռուբլի:

Յերբող քույրը սովորում է Յդու-ում. վաստակում է 25 ռ.:

Այս բոլորը գործնականում ջուլց տվեց բանվորական ամենա-
լայն մասսաներին, վոր միայն սոցիալիզմի կառուցումն է ապա-
հովում բանվորներէ դրութեան արմատական բարեկալումը և վոր
այն բոլոր դժվարութեանները, վոր կանգում են սոցիալիզմի շին-
արարութեան շափին, միանգամայն անխուսափելի յեն և կարող
են հաղթահարվել բանվորական մասսաների մասնակցութեանը
շինարարութեան ավելի արագ թափերի համար մղվող պայքարն
ուժեղացնելու միջոցով միայն: Բանվորական մասսաներում սկրս-
վում է՝ մեր շինարարութեան հաջողութեաններն անելու պարտաստակա-
մութեան, և չտեսնված վողերութեան վերելք: Բանվոր դասա-
կարգի խորքերում ծնունդ է առնում հնգամյակը չորս տարում
իրականացնելու լուծումը: Աճում են հարվածային բրիգադները:
Աճում ու ծավալ է ստանում սոցիալիստական մրցումը, հետզհե-
տե ընդունելով նորանոր ձևեր: Բանվորները մասնակցում են ձեռ-
նարկութեաններէ արտադրական պլաններէ քննութեանը և առա-
ջադրում են իրենց հանգիստական պլանները, վորոնք սովորաբար
բավականին զերազանցում են անտեսական մարմիններէ կազմա-
ներից:

Նոր ձևով է գրվում հավաքական պայմանագրի հարցը: Հավա-
քական պայմանագրերը դառնում են թե անտեսավորներէ և թե
բանվորներէ պարտավորութեանը՝ հավասարապես պայքարելու
արդիվիպլաններէ իրականացման համար: Հավաքական պայմա-
նագրերը դառնում են փոխադարձ պարտավորութեան, վորի կա-

տարման համար պատասխանատու յեն և ազմխնատրացիան, և բանվորները:

Արտադրանքի և գնահատության նորմաների վերաբերմութեան անցկացնելիս՝ այս տարի առաջավոր հարվածային—բանվորներն առաջադրում են իրեն հանդիպակաց նորմաները և դրանով էլ գեպի արտադրութեանը գիտակցարար վերաբերվելու որինակն են ցույց տալիս: Ընկ. Ստալինը կուսակցութեան 16-րդ համագումարում ասում էր, վոր աշխատանքը մեզանում դառնում է, «պատվի գործ, փառքի գործ, արիութեան ու հերոսութեան գործ»: Մենք տեսնում ենք իրականութեան մեջ, թե ինչպես առաջավոր—բանվոր—հարվածայինները իրենց բոլոր ուժերը նվիրաբերում են արդյունաբերութեան բարեխաղմանը, բուն անձնավորութեամբ պայքարելով մեր շինարարութեան թափերն արագացնելու համար:

Նավթային հնդամյակի իրականացումն յերկուս ու կես տարում, հնդամյակի իրականացումն յերկուս ու կես տարում էլեքտրոարդյունաբերական խոշորագույն գործարանների կողմից՝ բանվորական մասսաների ստեղծագործութեան վերելքի և գեպի արտադրութեանն ունեցած նրա գիտակցական վերաբերմունքի անմիջական հետևանքն էր:

Նոր ձևով և դրվում ներկա շրջանում բանվորների հետամնաց տրամադրութեանների դեմ պայքարելու խնդիրը: Բանվորների այդ հետամնաց տրամադրութեանները արձագանքն են այն կատարյալ գասակարգային կովի, վոր անգի յե ունենում յերկրում կապիտալիստական տարրերի վրա սկսված հարձակման ծովային ման հետևանքով, համատարած կուլեկտիվացման հիման վրա, կուլակութեանը վորպես դասակարգ վերացնելու կապակցութեամբ: Տեղ-տեղ դասակարգային թշնամին մուտք է գործում մեր ձեռնարկութեանները: Գյուղի հետ կապված առանձին բանվորներն ընկնում են կուլակային ազիտացիայի ազդեցութեան տակ: Այդ անհարապատ արամադրութեանների դեմ հանդես են գալիս իրենք՝ առաջավոր հարվածային—բանվորները: Նրանք հետամնաց տարրերի դեմ ուղղված պայքարում միացնում են բանվորների ամբողջ մասան ձեռնարկութեաններում: Արտադրական ընկերական գատարանները, վորոնք անխնա կոխի են մղում ծուլյերի, կորդիչների և պարապուրդավորների դեմ, լավագույն կերպով ցույց են տալիս, թե բանվորների լայն մասաներն ինչպես են վերաբերվում աշխատանքային ֆրոնտի կազմալուծիչներին գեպի նրանց, ովքեր փորձում են խանգարել սոցիալիստական շինարարութեանը:

ՍՏՈՒԳԻՉ ՀԱՐՑՆԵՐ

1. Ոպարտակիստներն ինչո՞ւ էյին լնդիմանում պրոֆիտուրյունների վերակառուցմանը:
2. Ի՞նչ է նշանակում պրոֆիտուրյունների շրջադարձը դեպի արտադրութեանը:

Պրոֆիտուրյունների վերակառուցումը հասցնել բարձր աստիճանի:

Պրոֆիտութեանների հիմնական խնդիրը ներկա ետադում արդ-ֆինպլանի կատարման և վերակառուցման համար մղվող պայքարում մասսաների խանդավառութեանը գլխավորելն է:

Արդ, ի՞նչ հիմնական ողակներից պետք է բռնեն պրոֆիտութեանները, վորպեսզի լուծեն այդ խնդիրը:

Մենք անցյալ գրույցից արդեն գիտենք, թե խոշոր նշանակութեան ունի բանվորական ամենալայն մասսաների կողմից տեխնիկային տիրապետելու հարցը:

Պրոֆիտութեանները պարտավոր են տեխնիկային տիրապետելու վերաբերյալ լրջունգը տարածել բանվորական մասսաների ամենախիտ շրջաններում, նա պետք է ամբողջ աշխատավորութեան սեփականութեանը դառնա: Այդ կարևորագույն գործում բանվորների ցուցաբերած ձեռներեցութեանը, մի շարք առաջավոր ձեռնարկութեաններում (տեխնիկայի խմբակներ «տեխնիկական ժամ» նոր սարքավորումն ուսումնասիրող բրիգադներ, և այլն), պրոֆիտութեանները պետք է անհապաղ գլխավորեն և փոխադրեն հետամնաց մասերը: Պրոֆիտութեաններն, իրեն կոմունիզմի դպրոցներ, չեն կարող թույլ տալ, վոր կառուցվող սոցիալիզմի յերկրում մնան տեխնիկապես անզրապետ բանվորներ:

Հարվածային կոմյունիստականները, — սոցիալիստական շինարարութեան բարձր տեմպերի համար պայքարող այդ առաջամարտիկները պետք է գանձեն առաջավոր մարտիկներ տեխնիկայի ֆրոնտում: Ոգնել կուսակցութեանն ու պրոֆիտուրյուններին շուտ ապու ամբողջ բանվորական մասան յերեսով դեպի տեխնիկականումնուլի մարտական խնդիրն է:

Տեխնիկական գիտելիքներ ձեռք բերելու արշավանքին մասնակցելու համար արդեն վտար յեն կանգնել միլիոնավոր պրոլետարներ: Հարցուր—հաղարավոր կոմյունիստականներ, խոշորագույն գործարանների բանվորական կուլեկտիվները, կատարելով Ստալինի այն ցուցմունքները, թե «տեխնիկական վերակառուցման (ռեկոնստրուկցիայի) շրջանում վճռում է ամեն ինչ», կանոնավորեցին տեխնիկայի սխառեմատիկ ուսումնասիրման աշխատանքը: Լավ ձեռնարկութեան ցուցաբերեցին Ձերթիմակու անվան գործարանի կոմյունիստականները: ԺՏԻՄ-ին ուղղած իրենց բաց նամակում նրանք առաջարկեցին ողտադրվել շիկացած կուքի տաքութեանը, կազմակերպելով կուքի չոր շիջեցումը: Այդ պետք է տա տարեկան 1-200 միլիոն ավիա և 12 միլիոն ոտբլու տնտեսում: Կոմյունիստականներն այդ առաջարկը պաշտպանեցին Սալուզկոբսի վարչութեան խորհրդային և ոտարյերից մասնադեպները, գիտական, անասական, պրոֆիտութեանական կազմակերպութեանները:

Ձերթիմակու գործարանի կոմյունիստականների որինակը ավելորդ անդամ ցույց է տալիս, թե ի՞նչ անհպին նշանակութեան ունի արտադրութեան տեխնոլոգիական պրոցեսներին տիրապետելը բանվորների կողմից:

Այժմ բացառիկ նշանակութիւնն է ստանում բանվոր դասակարգի կողմից վորակյալ բանվորական ուշժի, տեխնիկների և ինժեներների պլանային կերպով պատրաստելը:

Արդյունաբերութեան վիթխարի աճումը և դուրսադուրսութեան ինդուստրիալիզացիան պահանջում են հարյուր հազարավոր ինժեներներ, տեխնիկներ, դուրսադուրսներ և վորակյալ բանվոր փահանադործներ, սակարներ, մոնտյորներ և այլն: Իրա հետևանքով խոշոր աշխատանք է ծավալվում «բանվոր դասակարգի արտադրական-տեխնիկական ինտելիգենցիա» պատրաստելու համար: Հարյուր հազարավոր բանվորներ սովորում են բուհեր մտնելու նախապատրաստական դասընթացներում, բանֆակներում, բուհերում, բուհներում: Լայն ծավալ է ստանում Փարբիկադործարանական աշակերտութեան ցանցը: Արտդորեն աճում են բարձրագույն բանվորական դպրոցները, բանվորական ուշժի պատրաստման և վերապատրաստման դասընթացները: Պրոֆիտուրայինների առջև խնդիր է դրվում՝ անմիջականորեն հետևել, թե ինչպէս է դրված աշխատանքը այդ բոլոր դպրոցներում և դասընթացներում, ուսանելու ուղարկել լավագույն հարվածային-բանվորներին:

Իրա հետ միասին պրոֆիտուրայինները պետք է ավելի համարակալութամբ ներգրավեն հին տեխնիկական ինտելիգենցիան ակտիվ աշխատանքի, ամենայն կերպ խրախուսեն այն հին մասնագետներին, վորոնք հարվածային աշխատանքի որինակներ են ցույց տալիս, ներգրավելով հին տեխնիկական ինտելիգենցիան սոցմրցման և հարվածայնութեան մեջ:

Գործադրութեան լիկվիդացիան, դյուրի նյութական կուրտուրական մակարդակի բարձացումը նոր ձևով են դնում՝ ձեռնարկութեաններին բանվորական ուշժ մատակարարելու վերաբերյալ հարցը:

«Իրանից հետևում է նախ և առաջ այն, վոր չի կարելի հույս դնել բանվորական ուշժի ինքնահոսի վրա: Նշանակում է, ինքնահոսի շրջադարձականութեանը հարկավոր է անցնել արդյունաբերութեան համար կազմակերպված ձևով բանվորներ հավաքելու քաղաքականութեանը: Իսկ այդ համար կա միայն մի ճանապարհ—«Տնտեսական կազմակերպութեանների կողմից կուրտուսութեանների և կուրտուսականների հետ պայմանագրեր կնքելու ճանապարհը» (Ստալին):

Պրոֆիտուրայինների խնդիրն է, ամեն կերպ ոգնել տնտեսական ղեկավարութեամբ կազմակերպված ձևով հավաքելու բանվորական ուշժ: Մյուս կողմից՝ չափից դուրս ուժեղանում է պրոֆիտուրայինների պատասխանատվութեանը դյուրից նոր յեկած բանվորների վերադաստիարակման համար, այդ բանվորներին արտադրութեան մեջ ամրացնելու համար: Այդ նոր բանվորները պատրաստված չեն այն նոր պահանջների հարար, վոր նրանց առաջադրում է նոր գործարանն իր նոր տեխնիկայով: Այսպիսով

պրոֆիտուրայինների առջև կանգնած է մի մեծ խնդիր՝ ընդգրկել նրանց մասնաշաղկան արտադրական կրթութեամբ:

Բանվորական ուշժի պահասութեանը դնում է պրոֆիտուրայինների առաջ ամբողջ պրոֆյամբ աշխատանքի ամենից ավելի ծանր պայմանները մեխանիզացիայի յեթարկելու վերաբերյալ հարցը: «Աշխատանքի պրոցեսների մեխանիզացիան հանդիսանում է մեղ համար այն նոր ու վճռական ուշժը, առանց վորի չի կարելի պահպանել վոչ մեր տեմպերը, վոչ էլ արտադրութեան նոր մասշտաբները» (Ստալին):

«Նոր ձևով է դրվում բանվորներին արտադրութեան մեջ ամրայնելու մարցը: Կազմակերպված ձևով հավաքելու բանվորներ, այդ դեռ չի նշանակում ամբողջ գործն անել: Վորպետդի ապահովելը մեր ձեռնարկութեանները բանվորական ուշժով, անհրաժեշտ է բանվորներին ամրացնել արտադրութեան մեջ և բանվորների կազմը ձեռնարկութեան մեջ դարձնել փոքր ի շատե մշտական» (Ստալին):

Իրա առնչութեամբ պրոֆիտուրայինների առջև խնդիր է ծագում:—Կովել բանվորական ուշժի հասունութեան դեմ, աշխատավարձի միշտ կազմակերպման միջոցով, տարիֆային սիստեմի վերադման միջոցով, վնասական պայքար մղելով աշխատավարձի ծախսական հավասարեցման դեմ: Պրոֆիտուրայինները պետք է պաշտպանեն տարիֆային մի այնպիսի սիստեմ, վորը «հաշվի առնել տարբերութեանը՝ վորակյալ աշխատանքի և անվորակ աշխատանքի միջև, ծանր աշխատանքի և թեթև աշխատանքի միջև»:

Տարիֆային ուղիով իրադրծելիս՝ հարկավոր է հատկապես առանձնացնել բանվորների առաջատար խմբակները, վորոնք կազմում են «արտադրութեան հիմնական ողակը» և բարձրացնել նրանց աշխատավարձի մակարդակը: Իսկ այդ նշանակում է, առում է ընկ. Ստալինը—բացի մյուս բոլոր բաներից, հետանկար բանալ վոչ վորակյալ բանվորների համար և խիստ տալ նրանց դեպի վեր առաջանալու, վորակյալների շարքն անցնելու»:

Սակայն այդ բոլորը չի: «Հոսունութեանը» վերջ տալու համար, անհրաժեշտ է բանվորական մասսաների մատակարարման և բնակարանային պրոբլեմների հետագա բարելավումը: Այս դեպքում պետք է յեղնել վոչ թե անցյալից, այլ բանվորների ներկա աճող պահանջներից: Պրոֆիտուրայինը պետք է պայքարի գործարանային կուրպերատիվների (ՉԿԲ) կազմակերպութեան և լավ աշխատանքի համար, գների իջեցման և բանվորներին տրվող արտադրութեան վորակի լավացման համար:

Այժմ արդեն կան բազմաթիվ որինակներ, թե ինչպէս պրոֆիտուրայինները իրենց ձեռնբեցութեան և մասսաների ինքնագործունեութեան մարիլիզացիայի շնորհիվ կազմակերպել են դործարանային կուրպերատիվների շուրջը որինակելի ճաշարաններ, իրենց խոցանոցները, բանջարանոցները, և այլն: Որինակելի կերպով է դրել այդ գործը, որինակ, Մոսկվայի «Նելբորուպուվոդ» գործարանի պրոֆիկազմակերպութեանը: Այստեղ բանվորը

25 կոպեկով ստանում ե մսեղեն յերեք տեսակ ճաշ, ամբողջ ձմեռը գործարանին կից իրենց պահեստից բանվորներն ստանում են բանջարեղեններ, այժմ «Նլեբարոպրովոզի» բանվորներն անընդհատ մատակարարվում են իրենց բանջարանոցից վարունգներով և այլն:

Շնորհիվ այն բանի, վոր մատակարարման գործը այդ գործարանում կանոնավորված ե, ռեսպ աշխատավարձի բարձրացման հարցը դրական լուծում ե ստացել: Հասկանալի յե, վոր բանուժի «հոսունությունը» ևս համարյա թե չկա այդպիսի ձեռնարկության մեջ: «Նլեբարոպրովոզի» հասարակական կազմակերպությունների փորձը պետք ե տեղափոխել Միության տասնյակ ուրիշ ձեռնարկություններ:

Այդ փորձը չափից դուրս արժեքավոր ե այն պատճառով ևս, յոր այտտեղ գործարկումը լիովին իրականացնում ե կուսակցական ցուցմունքը՝ հարվածային արտոնյալ կերպով մատակարարելու մասին: Հարվածայինների համար սահմանված են մի քանի լրացուցիչ տալիքներ: Յեկ ընդհակառակը, կորդոնները, կազմալուծողները, գործից խուսափողները դրված են մատակարարման վերջին կարգում: Հարվածայինների նկատմամբ ցույց տրվող այդ ուշադրության մեջ ընդգծված ե տեղից տեղ փոխվողների, կարգողների, սիմուլյանտների դեմ կռիվ մղելու միշտ գաղափարը:

«Քիչ ե վերջ տալ հոսունությանը, ասում ե ընկ. Ստալինը: Հարկավոր ե բանվորներին դնել աշխատանքի այնպիսի պայմաններում, վորոնք հնարավորություն տային նրանց աշխատելու զիտակցորեն, արտադրողականությունը բարձրացնելու, բարելավելու արտադրանքի վորակը: Հարկավոր ե, կնշանակել, կազմակերպել աշխատանքը ձեռնարկություններում այնպես, վոր արտադրողականությունը բարձրանա ամսե ամիս, յեռամսյակից-յեռամսյակ»:

Հիմնական արգելքը, վոր խանգարում ե աշխատանքի արտադրողականության բարձրանալուն՝ «դիմադրկությունն ե», վոր վոչ այլ ինչ ե, բայց յեթե պատասխանատվության միանգամայն բացակայությունը հանձնարարված աշխատանքի համար, դյադյա-հի համար, գործիքների համար: Պրոֆմիությունները մեծ աշխատանք կատարեցին կուսամբմիներե և ազմիրխտորացիայի հետ միասին դիմադրկությունը տրանսպորտում լիկվիդացիայի յեթարկելու գործում: Դիմադրկության դեմ պայքարելու այդ փորձը պետք ե խնամքով ուսումնասիրել և տեղափոխել արդյունաբերության մյուս բոլոր ճյուղերը: Բոլոր պրոֆմիությունների համար պայքարը դիմադրկության դեմ, հանուն աշխատանքի միշտ կազմակերպման, ստուգումն ե այն բանի, յե վարժան են նրանք իսկապես յերեմերը դարձրել դեպի արտադրությունը, դեպի արդիֆինայանի հիմնական հարցերը: Պրոֆկազմակերպությունները ձեռնարկության մեջ գործարանային կամ ցեխային յեռանկյունու մի մասը լինելով, թույլ չտալով, իհարկե, իրենով փոխարինելու անտեսավարներին, պարտավոր են բայլընկերքեն սերտ կեր-

պով կաշելու աշխատանքի մանրամասնությունների և «մանրուկներին» ուսումնասիրության գործին, վորպեսզի արտադրության այդ խորը ուսումնասիրության հիման վրա, մասսաների ստեղծադործման ակտիվության մորթիլդացիայի հիման վրա, կարողանան ոգնել տնտեսական վեկավարությանը ավելի արագորեն վերջ տալու դիմադրկությանը, բարելավելու աշխատանքի կազմակերպումը և ուղիղ կերպով դասավորելու բանվորական ուժը ձեռնարկության մեջ:

Վոչ պակաս կարևոր խնդիր ե կանոնած այտու պրոֆմիությունների առաջ ձեռնարկությունները տնտեսավարական հաշվարկի փոխանցելու առնչությամբ, վոր նշանակում ե մեր ձեռնարկությունների աշխատանքում պլանայնության ուժեղացումը և յուրաքանչյուր ձեռնարկության պատասխանատվության ուժեղացումը յերկրի տնտեսության ընդհանուր շինարարության մեջ ունեցած իր մասնակցության համար:

Տնտեսավարական հաշվարկը նշանակում ե, վոր ձեռնարկությունը իր պլանը ժամանակին չկատարելու համար դրամական պատասխանատվություն ե կրում: Տնտեսավարական հաշվարկը նշանակում ե, վոր պետական բանկը, վորը վարկավորում ե ձեռնարկությանը, կոնտրոլի յե յեթարկում ձեռնարկության աշխատանքը, կարգավորելով վարկեր տալը՝ նայած, թե ձեռնարկությունը կատարե՞լ ե արդյոք պայմանագրով հանձն առած իր պարտավորությունները: Տնտեսավարական հաշվարկը պետք ե ամենայն կերպ ուժեղացնել նաև պայքարը պատրաստած իրերի վորակի համար, վորովհետև պատվեր ավուղը կարող ե հրաժարվել ընդունել պատրաստված իրերը ձեռնարկությունից, յեթե նրանք չեն բավարարում անհրաժեշտ պահանջներին, իսկ այդ իր հերթին նշանակում ե մատակարարող ձեռնարկության համար անկարելիության այդ դեպքում ժամանակին դրամ ստանալու և ձեղքվածք իր աշխատանքում: Տնտեսավարական հաշվարկի իրագործումը պետք ե վերացնել այն բոլոր այլանդակությունները, վոր այնպիսի խոշոր չափերով նկատվում են մեր ձեռնարկությունների աշխատանքում: Հումույթի և կիսաֆարրիկատների անկանոն ստացվելը մի ձեռնարկությունից մյուս ձեռնարկության մեջ, անփույթ վերաբերմունքը դեպի վորակը, այդ բոլորը չափազանց վնասում եր մեր տնտեսությանը: Տնտեսավարական հաշվարկը, ձեռնարկությունների միջև պայմանագրերը, պայմանագրերը առանձին ցեխերի միջև պետք ե մեծապես ոգնեն պլանայնության ուժեղացմանը մեր ամբողջ աշխատանքում: Տնտեսավարական հաշվարկի կիրառումը պետք ե դրված լինի բանվորական մասսաների անմիջական կոնտրոլի տակ: Միևնույն ժամանակ տնտեսավարական հաշվարկը պետք ե հասցնել մինչև ամեն մի ցեխին, ամեն մի բրիգադային, ամեն մի խմբակին և ազբեգատին: Ամեն մի բանվոր պետք ե մասնակցի արդիֆինայանների մշակմանը ցեխում, բրիգադում, ճիշտ պատկերացնել իրեն, թե ինչպես են աղուում ինքնարժեքի վրա գործալքումները, խոտանքները. ինչից ե կախված

պլանի կատարումը, ինչ խոչնդոտների յե հանդիպում գեխը կամ ձեռնարկութիւնը պլանի ընթացքում: Տնտեսավարական հաշվարկը պետք է չտեսնված բարձրութեան հասցնի բրիգադներէ, ցելսերի ձեռնարկութիւնների միջև սոցիալիստական մըցումը, վորովհետե տնտեսական հաշվարկի հիման վրա արդժիւնպլանի կատարման ցուցանիշները պետք է մատչելի լինեն յուրաքանչյուր բանվորին և ինքնին մըցումը պետք է լինի կոնտրոլի ամենաուժեղ միջոցը՝ մըցակցող ձեռնարկութիւնների արմինխտրացիայի և բանվորների կողմից պայմանագրային պարտավորութիւնների կատարման վերաբերմամբ:

Հատուկ նշանակութիւն է ստանում տնտեսավարական հաշվարկի կիրառումը ցելսերում և հարվածային բրիգադներում: Տնտեսավարական հաշվարկը բրիգադում հնարավորութիւն է տալիս իրը հասցնելու արդժիւնպլանը ամեն մի առանձին դադարէսին: Նա միևնույն ժամանակ հնարավորութիւն է տալիս կարգի գցելու մըցման կանոնավոր և մշտական հաշվառումը առանձին բրիգադների միջև: Սոցիալիստական մըցման բոլոր նոր ձևերը, վորոնք ստեղծվել են բանվորական մասսաների ստեղծագործութեան պրոցեսում — հանդիպական արդժիւնպլանները, հանդիպական նորմաները, փոխհսկողութեան հարվածային բրիգադները, շնորհիվ տնտեսավարական հաշվարկի, ստանում են ամուր և կայուն հիմունքներ: Տնտեսավարական հաշվարկը բրիգադում նշանակում է, վոր հարվածայինները, անմիջականորեն մասնակցելով հանդիպական արդժիւնպլանի մշակմանը, միևնույն ժամանակ իրենց առորյա աշխատանքում կոնտրոլի յեն յենթարկում քանակական և վորակական ցուցանիշների կատարումը: Այդ նշանակում է նույնպէս վոր հարվածային բրիգադները մշտական մասնակցութիւն են ունենում չափավորման և ուսցիտնալիցացիայի հարցերի ընտելութեան մեջ: Մի խոսքով, տնտեսավարական հաշվարկը բրիգադում՝ նշանակում է սոցիալիստական մըցման իրական հիմնավորումը ձեռնարկութեան արտադրական կյանքի բոլոր մասերում, սոցմըցման և պլանավորման հասցնելն այնպիսի բարձրութեան, յերբ բանվորական մասսաների մշտական մասնակցութիւնը սոցիալիստական մըցմանը անմիջականորեն շաղկապվում է արդժիւնպլանը կիրառելու համար մղվող ամենորյա պայքարի հետ:

Տնտեսավարական հաշվարկի գործադրումը պետք է վերին աստիճանի նպաստե նույնպէս միանման ղեկավարութեան ամրացրացմանը ձեռնարկութեան մեջ:

Յեխի պետք, վորը չի կարողանում ղեկավարել ցելսին, չի կարող աշխատանքը տանել տնտեսավարական հաշվարկի հիմունքներով, վորովհետե պլանավորման բոլոր սխալները, ժամանակին նյութեր պատրաստել չկարողանալը, աշխատանքը պլանավորել չկարողանալը անմիջականորեն կանդրադառնա արդժիւնպլանի կատարման վրա:

Հաստատուն պայմանագրերը ձեռնարկութիւնների և ցելս-

քի միջև պահանջում են աշխատանքի միանգամայն վարձակի և ճիշտ դրվածք: Պայմանագրերը չկամ դեպքում, հաճախ պատահում էր այնպէս, վոր առանձին ձեռնարկութիւններ գերակատարում է յին իրենց արդժիւնպլանը և միևնույն ժամանակ չէ յին կատարում արդժիւնպլանը այն մասում, վորը շաղկապված էր ուրիշ ձեռնարկութիւնների համար ընդունած առանձին պատվերների կատարման հետ: Այդպիսի պայմաններում աշխատանքի դրվածքում յեղած պակասութիւնները յերևան չէ յին գալիս բաժականաչափ վորոշակի: Հաստատուն պայմանագրերը նշանակում է հաստատուն պլաններ, իսկ հաստատուն պլանները պահանջում են պարզ և հմուտ ղեկավարութիւն: Ահա թե ինչու տնտեսավարական հաշվարկը մի կողմից մտրակելով քշում է ցելսերի պետերին ու վարպետներին և ստիպում են նրանց ավելի մոտիկից և ավելի անմիջականորեն մոտենալ աշխատանքի տեխնիկական ղեկավարութեանը, մյուս կողմից նա յերևան է հանում ակնհայտ անպետք վարպետներին, վորոնք ստիպված պիտի լինեն իրենց տեղը զիջելու ավելի ընդունակներին: Միևնույն ժամանակ տնտեսավարական հաշվարկի կիրառումը բրիգադում կողմի արտադրութեան գեկավարների նոր կազմերի պատրաստմանն ու հայտնաբերմանը:

ՍՏՈՒԳԻՉ ՀՍՐՑՆԻ

1. Իճնչպիսի խնդիրներ են կանգնած առայժմ պրոֆմիութիւնների առայ:

2. Ձեռնարկութիւններն ինչո՞ւ յեն տնտեսավարական հաշվարկի փոխադրում առանձին ցելսերն ու բրիգադները:

3. Պրոֆմիութիւններն իճնչպէս պետք է պայքարեն դիմագրկութեան և բանուծի կառուութեան դեմ:

Պրոֆմիութիւնները յերեսով դեպի գյուղատնտեսութեան սոցիալիստական վերակառուցումը:

Այս տարվա գարնանացանի արդյունքը յեղավ այն, վոր սոցիալիզմը դյուրում տարավ նոր վնասական հաղթանակներ: Յեթե անցյալ տարվա ամուր կոլտնտեսութիւններում ընդգրկված է յին 22-25 տոկոս, ապա Համկ (բ) կի-ի հունիսյան պլենումի բացման ժամանակ կոլտնտեսութիւններն ընդգրկել է յին դյուրացիական բոլոր տնտեսութիւնների 53,7 տոկոսը:

Արդեն ավարտված է կոլեկտիվացումը հիմնական հացահատիկային շրջաններում: Համատարծ կոլեկտիվացման գարգացման հիման վրա հաջողութեամբ ավարտվում է կուլակութեան վորպէս դասակարգի լիկվիդացիան: Այդպիսով կոլեկտիվացման այն անավերը, վոր նշել էր Համկ (բ) կի-ի և կի-ի ղեկավարների պլենումը, արդեն գերազանցել են:

Մեր յերկիրը դարձել է աշխարհիս ամենախոշոր գյուղատնտեսութեան յերկիրը:

1931 թ. ցանքը միացյալ կոլեկտիվ տնտեսութեան բարձր արտադրողականութեան նոր որինակները ավելց, ժողովրդական

տնտեսութեան մեջ խիստ կերպով աճել և սոցիալիստական սեկտորի տեսակարար կշիռը: Բավական և ասել, վոր խորհրդային տնտեսութեան ներքին ցանքերի տարածութեանը՝ համեմատած, անցյալ տարեվա հետ 2 1/2 անգամ աճել է, ՄՏԿ-ները ցանել են հինգ անգամ ավելի, քան անցյալ դարնանը, կոլտնտեսականների ցանքերը 2-3 անգամ գերազանցել են անհատականների ցանքերը:

«Կոլտնտեսական գյուղացիութեանը դարձել և հողագործական կենտրոնական դեմքը, կոլտնտեսութեանները դարձել են հիմնական արտադրողը վոչ միայն հացահատիկի բնագոյացում, այլ և գյուղատնտեսական կարևորագույն հումքերի (բամբակ, ճակնդեղ, արևածաղիկ և այլն): 1) (պլենումի բանաեկից):

Անհատական սեկտորի դերը գյուղատնտեսութեանը արտադրութեան մեջ դարձել է յերկրորդական:

Կոլտնտեսութեան դեմ, թե կողմնակից լինելու հարցը այժմ սուր կերպով կանգնած է յուրաքանչյուր բանվորի առաջ, վորը կապված է գյուղի հետ: Նա, ով չի ոգնում կոլտնտեսութեանը, անցնում է կուլակի կողմը և ոգնում է նրան:

Այդ պատճառով՝ պրոֆմիութեանները ներկա ետապում, վոչ միայն աշխատանք պետք է ծախվեն կամպանիաներն անցկացնելուն ուղենելու նպատակով գյուղը բրիգադներ ուղարկելու ուղղութեամբ, այլ և նրանք առաջին հերթին պետք է բացատրական աշխատանք ծախվեն այն բանվորների մեջ, վորոնք կապված են գյուղի հետ, և նրանց միջոցով ամեն կերպ աջակցել կոլտնտեսութեանների կառուցմանը: Մենք արդեն այս տարի իսկ տեսնում ենք վճռական փոփոխութեան այն բանվորների արամադրութեան մեջ, վորոնք կապված են գյուղի հետ, նրանց վերաբերմունքի մեջ՝ դեպի կոլտնտեսական չինարարութեանը: Մի շարք ֆարքի-կաներում կոլտնտեսութեանների մեջ մտած բանվորների առկուր շատ նշանակալից է: Այսպես՝ Ռեուտովում՝ տեքստիլ ֆարքի-կաներում գյուղի հետ կապված բանվորների զգալի մասը ընդգրկված է կոլտնտեսութեաններում: Միաժամանակ մենք ունենք մինչև այժմ ել մի շարք հետ մնացող ձեռնարկութեաններ, վորտեղ կոլտնտեսութեանների մեջ ընդգրկված բանվորների առկուրը չափազանց ցածր է:

Պրոֆմիութեանները գյուղի հետ կապված բանվորների մեջ ձեռնարկութեանների կատարած աշխատանքի լավագույն փորձը պետք է փոխադրեն հետ մնացող ձեռնարկութեանների մեջ: Պրոֆմիութեանները պետք է հատուկ ուշադրութեան դարձնեն սեզոնային բանվորների մեջ տարվող աշխատանքի վրա, հավաքողներով նրանցից կոլտնտեսականներ և նրանց միջոցով ուղենելով գյուղատնտեսութեան սոցիալիստական վերակառուցմանը: Անհրաժեշտ է ամենավճռական հակահարված տալ կուլակային արամադրու-

թյուններին, վորոնք գյուղի հետ կապված բանվորների միջոցով մուտք են գործում մեր ձեռնարկութեանները և վորոնք առանձնապես հաճախ են արտահայտութեան դառնում սեզոնային բանվորների շրջանում:

Դրան զուգընթաց՝ այն կոնկրետ տնտեսական-ֆազակական խնդիրների կիրառումը, վոր դրել է ԿԿ Խումիայան պլենումը, համարվում է պրոֆմիութեանների կենտրոնական կարևորագույն խնդիրը: Մասնավորապես պրոֆմիութեանները պետք է ուժեղացնեն գյուղատնտեսական սոցիալիստական վերակառուցման գործում պրոլետարական ղեկավարութեանը: 25—հայարկաններին կոլտնտեսութեաններն ուղարկելը բեկում ստեղծեց պրոֆմիութեանների դեպի գյուղական աշխատանքն ունեցած վերաբերմունքի մեջ: Բանվորական բրիգադներ գյուղ ուղարկելը՝ դարնանացանի, հացամթերման և այլն տնտեսական-քաղաքական կամպանիաների ուժեղացման նպատակով՝ ել ավելի խորալից պրոֆմիութեանների աշխատանքը գյուղատնտեսութեանը սոցիալիստորեն վերակառուցելու գործում:

Այժմ հարկավոր է ուժեղացնել ուշադրութեանը պրոֆմիութեանների աշխատանքի այդ կարևորագույն բնագոյացու վրա: Խորհրդային Միութեանի դաշտերում ներկայումս տեղի չե ունենում վերջին, վճռական ճակատամարտը կապիտալիստական դասակարգի մնացորդների դեմ: Հակահեղափոխութեանը՝ հանձնելու կուլակութեան, վերադասավորում է իր շարքերը, նա ամեն տեսակ ճանապարհներով փորձում է կոլտնտեսութեանների մեջ մտնել, վորպեսզի ներսից պայթեցնի նրանց, ուղտաղոթեկով կոլտնտեսականներին հետամնաց մատում դեռևս մնացած մասնավոր-սեփականատիրական մանր-բուրժուական արամադրութեանները:

1931 թ. բերքահավաքի և հացամթերման կամպանիաները վճռական թաղարկան նշանակութեան ունեն համատարած կոլեկտիվացման հետագա աման և նրա հիման վրա՝ կուլակութեանը վորպես դասակարգ լիկվիդացիայի յենթալիկելու համար: Այդ գործում չի կարելի հույս դնել ինքնահոսի վրա: Պրոֆմիութեաններն անցած տարիների որինակով պետք է մոբիլիզացիա անեն բոլոր ուժերն ու միջոցները, վորպեսզի ապահովեն այդ կամպանիաների հաջող կատարումը:

Բանվորական մատակարարման հարցերը դեմ են առնում գյուղատնտեսական սարանքների մթերմանը (հաց, միս, բանջարեղեն և այլն): Ուժեղացնել պրոֆմիութեանների անմիջական դերը գյուղատնտեսութեանը վերակառուցելու գործում՝ հարվածային, բուրժուարային և փոխհակողութեան բրիգադներ ուղարկելով վճռական շրջանները, ինդուստրիալ միութեանների ոգնութեամբ՝ գյուղատնտեսական բանվորների միութեանը, շրջանային պրոֆկադակերպութեանների ուշադրութեան կենտրոնը փոխադրելով կոլտնտեսութեան, հարվածային բրիգադ — անավտալի պրոֆմիութեանների կոնկրետ անխիթր պրոլետարական ազդեցութեանը գյուղի վրա իրար օգնողությամբ:

43379-63

Հատուկ ուշադրութեան և արժանի բանվորական շեֆերի արտադրական ուղեւորութեանը դուրսին :

Բանվորական շեֆերը պետք է հաղորդեն դուրսին, կոլտնտեսութեաններին և խորհրդային տնտեսութեաններին սոցմբցման և հարվածայնութեան ծավալման գործում ունեցած իրենց փորձը : Շեֆերը պետք է ներկայանան հանդիպական պլաններին նախաձեռնողները և կազմակերպողները, պետք է ողնեն աշխատանքը կազմակերպելու՝ գործավարձի և սոցիալիստական աշխատանքի հիման վրա, ողնեն «արագութեամբ լիկվիդացիայի յենթարկելու գիմարկութեանը» և «Հավասարեցումը» գաչտերում :

ՄՏՈՒԳԻԶ ՀԱՐՑԵՐ

1. Ինչո՞ւ պրոֆմիտքյունների գյուղում կատարելիք աշխատանքը այժմ հատուկ նշանակութեան է ստանում :

2. Պրոֆմիտքյունների ոգևորչումը գյուղի սոցիալիստական ձևակերպմանը կոնկրետ կերպով ի՞նչով կարող է արտահայտվել :

Պրոֆմիտքյունների մանրացումը բարձրացնում է նրանց ղեկավարութեան վարակը :

Արդյունաբերութեան տարրեր ճյուղերում աշխատող հարյուր հազարավոր բանվորներին միացնող պրոֆմիտքյուններից շատերի խոչոր կառուցվածքը սկսել է դանդաղեցնել պրոֆմիտքյունների հիմնական խնդիրների կատարումը—պրոֆմիտքյունների շրջագարձը ղեկի արտադրութեան :

Յերեակայենք մի այնպիսի պատկեր, մետաղագործների միութեան ջեխից, վոր գտնվում է Մոսկվայում, դիրեկտիվ է տալիս ներքին տնտեսները մերիլիդացիա անելու մասին : Այդ դիրեկտիվը պետք է կատարեն «Կարմիր Պուտիլովեց», «Մուրճ և Մանգաղ», «Իինամո» և այլն գործարանների գործարկումները : Կարո՞ղ է արդյոք, մի այդպիսի ընդհանուր դիրեկտիվ նախատեսել այն բոլոր առանձնահատկութեանները, վոր բղխում են տվյալ գործարանի արտադրութեան բնույթից : Ի հարկե, չի կարող : Նա կարող է տալ ընդհանուր ցուցմունքներ միայն, և վոչ մի կոնկրետ բանով տվյալ ֆաբրիկային ողնել չի կարող : Իսկ ֆաբրիկայում սովորաբար սակայմ է լինում թարգմանել նրանց իր լեզվով, հարմարեցնել անդական պայմաններին :

Այդպիսով ստորին պրոֆկազմակերպութեանները չեն ստանում ցուցմունքներ՝ թե ինչպես պետք է աշխատել տվյալ ձեռնարկութեան կոնկրետ պայմաններում : Այսպիսի ղեկավարութեանը պարզապես բոլորովին անպետք է :

Հին պրոֆմիտքյունները սովորաբար չեն կարողանում ժամանակին ընդհանրացնել գործարանային կազմակերպութեանների հարուստ փորձերը, չեն կարողանում հաղորդել արդիին պլանի համար մզվող պայքարի լավագույն որինակները հետմնաց շրջաններին, չեն կարողանում սպասարկել բանվորներին

ստորյա շահերին և այլն : Հանքագործ բանվորների միութեանը, որինակ, վորն առ մեկն ապրիլի 1930 թ. ուներ 700 հազարից ավելի անդամ և ընդգրկում էր արդյունաբերութեան տասից ավելի ճյուղեր (քարածուխի, նավթային, լեռնահանքային, ջրահանքային, ադրեստի, վոսկու—սլյախի, տորֆի, աղի և այլն), կարո՞ղ էր, արդյոք, իրականացնել կոնկրետ ղեկավարութեանը : Մետաղագործների միութեանը կարո՞ղ էր կոնկրետ կերպով ղեկավարել, յերբ նրան հարկավոր էր 28 նիստ միայն նրա համար, վոր լսի յուրաքանչյուր տնտեսական միավորութեան ստուգիչ թվերի վերաբերյալ ղեկուցումը : Վոչ : Նրանք անկարող էին այդ անել : Այդ բանին խանգարում էր պրոֆմիտքյունների հին կառուցվածքը, վոր չափից դուրս դժվարացնում էր մասսաներին ակիվութեան մորիլիդացիան սոցիալիստական շինարարութեան խնդիրների շուրջը :

Ահա թե ինչու ՀՍՄԿՍ-ի 5-րդ պլենումը վորոչում հանեց մի բանի խոչոր արհեստակցական միութեանների մանրացման և նոր ինքնուրույն միութեաններ ստեղծելու մասին : Այդ մանրացման հետևանքով մեզնում ստեղծվել են 45 ինքնուրույն միութեաններ : Մանրացումը տեղի ունի առաջին հերթին մեր արդյունաբերութեան խոչոր ճյուղերի բանվորների ընդգրկման գծով՝ արտագրական սկզբունքի համաձայն : Որինակ, մետաղագործների միութեանը բաժանվել է մետաղագործական արդյունաբերութեան բանվորների 7 ինքնուրույն միութեանների (տրանսպորտային, մեքենաշինարարութեան բանվորներ, գյուղատնտեսական մեքենաշինարարութեան բանվորներ, էլեկտրոտեխնիկական արդյունաբերութեան և ավիացիայի արդյունաբերութեան բանվորներ, ղոնավոր մետաղների արտահանման և մշակման բանվորներ, մեքենաշինարարական արդյունաբերութեան բանվորներ) : Լեռնային բանվորների միութեանը բաժանվել է 4 միութեան, քիմիականների միութեանը՝ 3 ինքնուրույն միութեան և այլն :

Այդ թվերը ինքնին պերճախոս են : Յեթե, որինակի համար, մենք ունենք տբանսպորտային մեքենաշինարարութեան բանվորների ինքնուրույն միութեան, այդ ղեկում մենք ավելի յենք մոտենում տվյալ արդյունաբերութեան աշխատանքի կոնկրետ պայմաններին, ավելի խորն ենք թափանցում նրա բոլոր արտագրական խնդիրների մեջ, ավելի լավ ենք ճանաչում բանվորների առանձին շերտերին և հետևապես ավելի լավ ենք մոտենում նրանց նյութական—կենցաղային և կուլտուրական պահանջների սպասարկմանը :

Դրա շնորհիվ, մի կողմից բարձրանում է ղեկավարութեան կոնկրետութեանը, և մյուս կողմից՝ շնորհիվ ղեկավարութեան բարելավման՝ ուժեղանում է բանվորական մասսայի ակտիվութեանը արդիինպլանի համար մզվող պայքարում :

ՀՍՄԿՍ 5-րդ պլենումը խորացնելով պրոֆմիտքյունների շրջագարձը ղեկի արտադրութեան, վճռականորեն հարց դրեց՝ տվյալ արտադրութեան գլխավոր գյուղերում պրոֆմիտքյուններին

քի ներսում արտադրական սեկցիաներ ստեղծելու մասին: Ինչի՞ց թերադրված:

Ահա ստեղծվել է արանսպորտային մեքենաշինարարութան միութիւն, բայց կան արանսպորտային մեքենաշինարարութան Կանադան ճյուղեր, ինչպէս որինակ՝ ծովային նավաշինարարութիւն, զիդեկաշինութիւն և այլն, վորոնցից ամեն մեկն ունի իր տեխնիկան և արտադրական ստանձնահատուցութիւնները:

Կոնկրետ մերձավոր և սրտֆիզիկավարութան ազատութիւնն ահազին նշանակութիւն ունի ընդհանուր խնդրի կատարման գործում—ամբողջ արանսպորտային մեքենաշինարարութան արդ-Ֆինսպլանի կատարման գործում: Արտադրական սեկցիաների խընդիրն է՝ արդյունարերութիւնն սովյալ առաջատար ճյուղում հասնել սլաններ լավագույն կատարման և, դրա հետ միասին, բան-վորներին նյութական— կենցաղային բարեկեցութիւնն բարելավման:

Այդպիսով կազմակերպչական այս նոր ձևը ամբողջովին յեն-թարկված է այն ընդհանուր խնդիրներին, վորոնք բղխում են սոցիալիստական շինարարութիւնն շահերից:

Հետագա քայլը դեպի առաջ ՀԱՄԿԽ-ի 5-րդ պլենումի վորոշումն է առաջատար սրտֆիզիկաների ևետ աշխատանքը կազմա-վերպելու մասին: Վերցնենք, որինակի համար, ձուլիչներին նշանց աշխատանքի վորակից է կախված մյուս ցեխերի և ամբողջ ձեռնարկութիւններին աշխատանքի հաջողութիւնը: Այդ կախու-մը ստիպված ենք հաշիւ առնել: Անհրաժեշտ է մտտիկ ծանոթանալ ձուլիչների աշխատանքի և արտադրութիւնն պայմաններին, վոր-պետի կարելի լինի վերացնել նրանց աշխատանքում հանդիպող ուշացումներն ու բացերը, բարձրացնել արտադրողականութիւնը և մասնակից անել նրանց ավելի ակտիվորեն սոցմրցմանն ու հար-վածայնութիւնը, արտադրական խորհրդակցութիւններին: Ձուլիչների ձայնը մեծ կշիռ ունի նրանցից կախում ունեցող մյուս ցեխերի համար: Դրա համար էլ առաջատար սրտֆիզիկայի բան-վորներին ակտիվութիւնը արտադրութիւնն մեջ բարձրացնելու նպատակով տարվող հատուկ աշխատանքը ահապին նշանակու-թիւնն ունի սովյալ գործարանի ամբողջ բանվորական կոլեկտիվի շահերի համար:

Այսպէս ուրեմն, մենք տեսնում ենք, վոր վերակառուցման ամբողջ խմատը կայանում է նրանում, վոր շնորհիվ կոնկրետ, արագ և ճիւղն ղեկավարութիւնն, սոցիալիստական շինարարու-թիւնն բարձր տեմպերը կարողանանք պահպանել: Վերակառուց-ման հարցի առթիվ շատ լավ ասաց ընկ. Մոյրատվը.

«Հարկավոր է հասկանալ, վոր այդ վերակառուցութիւն-ներն անհրաժեշտ են նրա համար, վոր ավելի լավ սպասար-կենք մասսաների շահերին: Մտտեցնենք մեր մարմինները մասսաներին, հեշտացնենք ղեկավարութիւնն խնդիրների իրա-գործումը: Հաղորդակցութիւնն ճանապարհի և առետրի ժող-կոմսաների բաժանումը, սրտֆիզիկութիւններին մանրացումը,

բոլոր հիմնական տնտեսական կոմխարիտաների և մանա-վանդ ժՏԳԽ-ի և Պետպլանի ամբացումն այդ ամենը միացրտ տակ ունի — մեր աշխատանքը յենթարկել սոցիալիստական շինարարութիւնն խնդիրներին՝ վերջինիս նոր ետապում»:

Դրա հետ միասին հարկավոր է նկատի առնել, վոր 16-րդ հուսհամագումարում առաջադրված «Յերեոր դեպի արդյունա-րերութիւնն» յողունը, վոր նշանակում է սրտֆիզիկայի շրջադարձը դեպի ժողովրդական տնտեսութիւնն բոլոր կարգերի նկատմամբ ուշադրութիւնն ուժեղացնելու կողմը, վոչ մի դեպ-քում չի նշանակում, բե պետք է թուլացնել ուշադրութիւնը դե-պի աշխատանքի պաշտպանութիւնը, դեպի բանվորների առարյա կարիքները, դեպի բանվորների կուլտուր-կենցաղային սպասար-կումը:

ՀԱՄԽ-ի 5-րդ պլենումի բոլոր վորոշումները շեշտում էին արտադրութիւնն բարելավման խնդիրներին և բանվորների առարյա նյութական-կենցաղային շահերի սպասարկման միջև յեղած այդ անմիջական կապը:

ՀԱՄԽ-ի 5-րդ պլենումը հատուկ ուշադրութիւնը դարձրեց սոցիալիստական ապահովագրութիւնն, բեակարանային կոպե-րացիայի աշխատանքի բարելավման և բանվորների նյութական-կենցաղային սպասարկման գծով կատարվող ամբողջ աշխատան-քը՝ առանձին արտադրութիւններին և արտադրութիւնն մեջ աշ-խատող առաջավոր բանվորների կարևորութիւնը յենթարկելու վրա: Սոցիալիստական ապահովագրութիւնն մարմինները վերա-կառուցվում են այնպէս, վոր առաջին հերթին պետք է սպասար-կեն ժողովրդական տնտեսութիւնն համար ամենից ավելի կարևոր սրտֆիզիկաները— հանրագործներին, մետաղագործներին և այլն: Հանդատան աներում, մանկատաներում, մտերմութիւնն տեղեր հա-տակացնելու՝ առաջին հերթին պետք է բավարարվեն բանվոր-հար-վածայինները և սրտֆիզիկութիւնն անդամները: Սոցիալիստական ապահովագրութիւնն մարմինների աշխատանքը փոխադրվում է անմիջականորեն ձեռնարկութիւնները:

5-րդ պլենումը հատուկ ուշադրութիւնը դարձրեց նույնպէս բանվորների կենցաղի բարելավման ֆոնդի միջոցների բաշխման վրա: Այդ միջոցները ճիշտ բաշխելու համար, կազմակերպվում է մի կոմիտե, բաղկացած ՀԱՄԿԽ-ի, Աշխժողկոմատի և ժՏԳԽ-ի ներկայացուցիչներից՝ ՀԱՄԿԽ-ի ներկայացուցիչ նախագահու-թիւնն: 5-րդ պլենումը շեշտեց կոպերացիայի աշխատանքի վճարական վերակառուցման հատուկ անհրաժեշտութիւնը:

ԱՏՈՒԳԻՉ ՀԱՐՅԵՐ

1. Ի՞նչ կարիք կար սրտֆիզիկայի շրջանները մանրացման յեն-թարկել:

2. Ի՞նչ նպատակ է հետապնդում ղեկավար սրտֆիզիկաների արտադրական սեկցիաներ և արտադրական խորհրդակցութիւն-ներ ստեղծելը:

Հարվածամուքյանը պրոֆիտուրյունների վերակառուցման հիմն է :

Դեռ 16-րդ Համախոթենական կուսկոնֆերենցիան արձանագրեց իր փորձումներում, վոր «Տնդամյա պլանի իրադրծումը հնարավոր է միմիայն թախտավորական մասսաների ընդհանրապես և բանվոր դասակարգի մասնավորապես ակտիվության ու կազմակերպվածության մեծապես աճման հիման վրա, բանվոր դասակարգի միլիոնավոր մասսաներին ամենայն կերպ սոցիալիստական շինարարության և տնտեսության կառավարման մեջ ներգրավելու հիման վրա միլիոնավոր մասսաների սոցիալիստական մրցության ամենայն կերպ ծավալման և ինքնաքննդատության ուժեղ զարգացման հիման վրա վարելը՝ ընդգեմ պետապարատի բյուրոկրատական ազավաղումները» : Կատարելապես պարզ է, վոր մի այսպիսի ահազին աշխատանքում, ինչպիսին պրոֆիտուրյունների վերակառուցումն է, մասսաների սոցիալիստական մրցումը և ինքնաքննդատությունը հզորագույն զենքերն են հանդիսանում, վորոնք կողեն հաջողությամբ ավարտելու պրոֆիտուրյունների շրջագարձը դեպի արտադրությունը, դեպի հարվածայինը : Մինչև վերջին ժամանակներս պրոֆիտուրյունները վրանք թերազնահատում էյին մրցման ամբողջ ահազին նշանասկիւթյունը, դեպի նա ձեռնարկ մոտեցման փորձեր յեղան : Տնտեսական մարմինների կողմից առանձին դեպքերում նկատվում էր բյուրոկրատական վարչական մոտեցում դեպի հարվածայինները : Ընկ. Կազանովիչը բերում է մի այսպիսի փաստ : Մի դործարանում դիրեկտորը հրաման էր արձակել. «Դազդահները պատվերներ ընդունելու հնարավորությունը պարզելու համար, ինչպես նաև փաստական արժեքը պարզելու համար, նշանակում է հարվածային կոմունիստական բրիգադ այսինչ ընկերող ղեկավարությամբ» : Իսկ մի քանի ժամանակից հետո արձակում է մի ուրիշ հրաման «հարվածային կոմունիստական բրիգադն ավարտեց իր աշխատանքը և այժմ արձակվում է» : Այսպիսի որինակները յեզակի չեն :

Պրոֆիտուրյունները պետք է աննկուն կերպով կատարի կռիվ մղեն հարվածային շարժման և սոցմրցման նկատմամբ բյուրոկրատական մոտեցում ունենալու դեմ, մասսաների այդ վրեժ կրատակումը այլանդակելու դեմ : Միաժամանակ անհրաժեշտ է վճռական պայքար մղել նրանց դեմ. ևս, ովքեր աշխատում են վիճեցնել սոցիալիստական մրցումն արտադրության մեջ, մերվիժեցնել բանվորների հետամնաց խմբերի մանր-բուրժուական կացնել րանվորների հետամնաց խմբերի մանր-բուրժուական արամադրությունները : Միևնույն ժամանակ խորը քաղաքական-պատիարակչական աշխատանք ծավալելով աշխատանքի սոցիալիստական մեթոդների նշանակությունը բանվորներին պարզաբանելու գործում :

Պրոֆիտուրյունների կարևորագույն խնդիրն է բանվորական ամենալայն մասսաների զիտակցության մեջ արմատացնել այն, վոր բանվորներն աշխատում են վոչ թե կապիտալիստի համար,

այլ իրենց սեփական պետության համար, իրենց սեփական դասակարգի համար : Այդ զիտակցությունը ահազին շարժիչ ուժ է արդյունաբերության զարգացման և կատարելագործման խնդրում» (Ստալին) :

Մենք հատ ներգրավել շարունակ նորանոր բանվորական խափեր հարվածային շարժերը, խրախուսել և մամուլի միջոցով մասնանիչ անել աշխատանքի հերոսներին, լայնազույն բրիգադների փորձը փոխադրել աշխատանքի հետամնաց շրջանները, սոցմրցումը և հարվածայինությունը բարձրացնել դեպի նոր ավելի բարձր աստիճան, դեպի այդ խնդիրները չպետք է թուլանա պրոֆիտուրյունների ուշադրությունը :

Հարվածայինության և սոցմրցման ծավալումը նոր ձևով է դնում արտադրական խորհրդակցությունների աշխատանքի հարցը : Հին ոպորտունիստական պրոֆիդեկալարությունը թույլ էր գեկավարում այդ կարևոր կազմակերպություններին արտադրության մեջ, սահմանափակելով արտադրական խորհրդակցությունների խնդիրները արտադրության մանր հարցերի քննությամբ : Բանվորների մասրայական արտադրական նախաձեռնության ծավալումը պահանջում է արմատական վերակառուցման յենթարկել խորհրդակցությունների աշխատանքը :

Ամեն մի հարվածային բրիգադ պետք է դառնա արտադրական խորհրդակցությունը նախնական նախադաս-

Սրտադրական հանձնաժողովների հարյուրավոր նախադասների առաջնաշման փորձը՝ ձեռնարկությունների դիրեկտորները և տեղակալների պաշտոններին՝ լիովին արդարացրեց իրեն : Պրոֆիտուրյունների աննիքը պիտի լինի հեղատալում ե՛լ ավելի ընդարձակել այդ փորձը, բարձրացնել արտադրական խորհրդակցությունների նշանակությունը՝ առաջ քաշվածներին տնտեսական ղեկավար աշխատանքի համար նախապատրաստելու ուղղությամբ : Մեծ նշանակություն ունի մասսաներին ժողովրդական տնտեսության պլանավորման աշխատանքի մեջ ներգրավելու հարցը : Պրոֆիտուրյունները գործն այնպես պետք է դնեն, վոր մասսաներում կուտակվող արտադրական փորձն ոգտագործվի ընդհանուր պետական պլանը՝ ովյայ գործարանի պլանը կազմելու համար : Հիմնական խնդիրն այն է, վոր այդ փորձի հիման վրա արտադրական խորհրդակցությունների աշխատանքի հիման վրա պետք է կազմակերպել հանդիպական պլաններ և պայքար մղել նրանց կառարման համար : Ղանավորման աշխատանքներին մասսաների մասնակցության այնպիսի գեղեցիկ ձևերը, ինչպես պլանային-պերատիվ խմբակները, պետք է ընդարձակ կերպով ոգտագործվեն, մասնավորապես յերկրորդ հնգամյակի պլանները նախապատրաստելու միջոցին :

Պրոֆիտուրյունները կուտակցության գլխավոր գծի համար մղվող պայքարում :

Այն հաջողությունները, վոր պրոֆիտուրյունները ձեռք են բերել սոցիալիզմի կառուցման համար ակտիվ պայքար մղելու

նպատակով՝ աշխատավորութեան լայն մասսաներին մօրելիդա-
ցիա անելու գործում, կուսակցութեան գլխավոր գիծը անշեղ կեր-
պով կայանքի մեջ կիրառելու հետևանքն է: Պրոֆմիութեանը լինելու
վիճակվեց դիմանալ կուսակցութեան գլխավոր գծի դեմ՝ ինչպես
«ձախից», այնպես էլ աշխց կատարված մի շարք հարձակումնե-
րին:

Լենինյան գծի դեմ յեղած բոլոր յելույթները պրոֆչարթման
մեջ անխուսափելիորեն հանդուժեցին պրոֆմիութեանը հա-
կադրմանը կուսակցութեան: Մինչդեռ պրոֆմիութեանը վե-
րաբերյալ լենինյան ուսմունքի ելույթներից բոլորում է այն, վոք
պրոֆմիութեանը կարող են հաջողությամբ կատարել իրենց՝
իրեն կամուրջովի դարձրել՝ դերը այն չափով միայն, վոք չափով
վոր նրանք իրենց աշխատանքը տանում են կուսակցութեան ղեկա-
վարութեամբ:

Պրոֆմիութեանը 8-րդ համագումարի նախորդակին,
1928 թ. պայքարը կուսակցութեան Կենտրոնական Կոմիտեի դեմ
սկսեցին Լ. Տոմսկին և մի խումբ աջ ուղիղություններ, վորոնք
այդ ժամանակ գլխավորում էին պրոֆչարթումը: Այլ ուղիղու-
նիստները հանդես եկին դալիս ընդդեմ ինդուստրացիան արագ
տեմպերի, ընդդեմ կոլտնտեսական շինարարութեան ծավալումի:
Այլ ուղիղություններ չէին հասկանում այն խնդիրները, վորոնք
կանգնած էին բանվոր դասակարգի առաջ սոցիալիստական ու-
կանստրուկցիայի շրջանում: Այլ ուղիղություններ խանդարում
էին ինքնաբերական ծավալմանը, թերազնահատում էին
սոցիալիստական մրցումն ու հարվածայնությունը: Այլ ուղիղու-
նիստները պրոֆմիութեաններում անց էին կացնում՝ պրոֆմի-
ութեանները կուսակցութեան հակադրելու գիծը: Կուսակցական
ղեկավարութեանից վորքան կարելի չի ալելի «անկախ» լինելու
գիծը: Սոցիալիստական շինարարութեանը վերաբերվող բոլոր
հիմնական հարցերում աջ ուղիղություններն իրենց գիծը հակա-
դրում էին կուսակցութեանը: Այլ ուղիղությունները վերջապես
փորձում էին պրոֆմիութեանները հակադրել կուսակցութեանը,
փորձում էին պրոֆմիութեանների վրա հիմնվել կուսակցութեան
Կենտրոնական Կոմիտեի դեմ պայքար մղելիս: Պրոֆմիութեան-
ների 8-րդ համագումարում Տոմսկին բացե ի բաց հանդես յեկավ
կուսակցութեան Կենտրոնական Կոմիտեի դեմ, իր բողոքը հայտ-
նելով Կենտրոնական Կոմիտեի կողմից կուսակցութեան ԿԿ քա-
տուղարներից մեկին ընկ. Կադանովիչին ՀԱՄԽ-ի նախագահու-
թեան կողմի մեջ մտցնելու մասին արված առաջադրութեան դեմ:
Տոմսկուն հետևեց պրոֆմիութեանական բյուրոկրատների մի ան-
նշան խմբակի միայն: Պրոֆմիութեանների հիմնական մասսան
վճռականապես պաշտպանեց Կենտրոնական Կոմիտեին և առա-
ջարկեց պրոֆմիութեանների ղեկավարութեանը նորելու գործին:
Հին փոխարինելու յեկած ՀԱՄԿԻ-ի նոր ղեկավարութեանը
վճռական պայքար սկսեց ուղիղությունների մնացորդները պրոֆմի-
ութեանների աշխատանքի պրակտիկայից արմատախիչ անելու

համար: Պրոֆպարատի գուման միջոցով, լավագույն հարվածա-
լին բանվորներին պրոֆմիութեանական ապարատի բոլոր ուղիղու-
նի մեջ առաջ քաշելու միջոցով, նոր ղեկավարութեանն ազատեց
պրոֆմիութեանների ապարատները բխմիտ և բյուրոկրատական
աարքերից և ապահովեց նրա աշխատութեանը:

Կիրառելով կուսակցութեան գլխավոր գիծը, նոր ղեկավա-
րութեանը վճռական բեկում առաջ բերեց պրոֆմիութեանների
աշխատանքում: Յեվ այժմ նոր ղեկավարութեանը անշեղ կերպով
իրագործում է կուսակցութեան հիմնական խնդիրները, մաքառե-
լով ուղիղությունների մնացորդների դեմ պրոֆմիութեանների աշ-
խատանքում, մարիլիդացիայի և յենթարկում բանվոր դասակար-
գը պայքարելու հնարավոր շորս տարում իրականացնելու հա-
մար, սոցիալիզմի կառուցման, կապիտալիզմի մնացորդները ար-
մատահան անելու, պրոլետարական հեղափոխութեան վերջնական
հաղթութեան համար:

Բացառիկ նշանակութեան և ստանում պայքարը պրոֆմիութե-
անական աշխատանքի պրակտիկայում յեղած ուղիղությունների
մնացորդները դեմ:

Ուղիղությունները պրոֆմիութեանական աշխատանքի պրակտի-
կայում ընդունում է ամենապետպետ ձևեր: Այսպես, մի քանի ըն-
կերներ մինչև այժմ էլ չեն հասկանում, վոր յերեսը դարձնել դե-
պի արտադրութեան, նշանակում է, թե «բանվորը աշխատում է
վոր թե կապիտալիստների համար, այլ իր սեփական պետութեան,
իր սեփական դասակարգի համար» (Ստալին): 16-րդ համագու-
մարի այդ ցուցմունքի թերազնահատումը այն հետևանքն է ունե-
նում, վոր պրոֆմիութեանական կազմակերպութեանները հաճախ
բավականաչափ հակահարված չեն տալիս կորդոգական տարրերին
և հաճախ ընկնում են հին դիրքավորումները՝ կորդոգականին և
գործալքողին «պաշտպանելու» հարցում:

«Յերեսները դեպի արտադրութեանը» լողունգի այդ տեսակ
աջ ուղիղությունական ազավագումների հետ միասին, պրակտի-
կայում մենք հանդիպում ենք նաև «ձախ» այլթաքումներ, յերբ
պրոֆմիութեանական կազմակերպութեանները դեպի արտադրու-
թեանը դառնալու լողունգը հասկանում են այնպես, վոր սկսում
են վորչնչի տեղ դնել աշխատանքի ուղիղությունների, բանվորնե-
րի ամենորոյս սպասարկման, բանվորական լայն մասսաների
նյութական բարեկեցութեանը բարձրացնելու վերաբերյալ աշ-
խատանքը: Մինչդեռ 16-րդ կուսհամագումարը ընդդեմ, վոր
«պրոֆմիութեանների աշխատանքը բանվորների նյութական մա-
կարդակը բարձրացնելու գործում» վոր միայն չի նվազում, այլ
և, անելով, պետք է շարունակ մեծ չափով իրականացվի պրոֆ-
միութեանների կողմից կառավարման և սլանավորման մարմին-
ներում մասնակցելու միջոցով, նրանց մեջ յեղած բյուրոկրա-
տական ազավագումների և բանվորների անմիջական կարիքնե-
րին անփութորեն վերաբերվելու դեմ պայքարելու միջոցով»:

16-րդ համագումարի վորդումների իմաստի անբավարար

ըմբռնումի հետ կապված պրոֆմիութենական աշխատանքի թե-
րություններին և պահանջում նույնպես կամավորական ահաբեկի-
թույլ ներգրավումը պրոֆմիությունների աշխատանքի մեջ և
ձեռնարկություններում սոցիալիստական մրցման և հարվածաշ-
նության վերջ թափարար կոնկրետ ղեկավարությունը, նմանապես
պրոֆմիությունները դեռ մինչև այժմ ել անբավարար ուշա-
դրությունը դեպի գյուղի հետ կապված բանվորներին կրթնտե-
սական շինարարության մեջ ներգրավելու աշխատանքը:

Պայքարն ուղղորտունիղմի դեմ պրոֆմիութենական աշխա-
տանքի պրակտիկայում կարող և նույնքան ավելի հաջող դնալ,
վերջինս վեր ավելի վճռական կերպով են մերկացվում ՀՍՄԿՍ-ը
հին ղեկավարության ուղղորտունիստական գրույթները: Այդ պատ-
ճառով պրոֆիկրթության վերաբերյալ ամբողջ աշխատանքի վճռա-
կան վերահատուցումը, պրոֆմիությունների ամբողջ կուլտ-աշ-
խատանքի վճռական վերակառուցումը անհրաժեշտ պայման և
ճանդիսանում ծավալելու համար պայքարը աջ թեքման դեմ՝
վերջինս ներկա ետապում գլխավոր վտանդի և ըզդեմ ամեն տե-
սակի «ձախ» վտանումներին:

ՍՅՈՒԳԻԶ ՀԱՐՑՆԵՐ

1. Ի՞նչումն էյին կայանում աջ ուղղորտունիստների հիմնական
սխալները պրոֆմիությունների անելիքների վերաբերյալ հար-
ցիում:

2. Ի՞նչպես կարելի և ապահովել պրոֆմիությունների հե-
տագա վերակառուցումը:

3. Ի՞նչով և արտահայտվում ուղղորտունիզմը առանձին պրոֆ-
միությունների պրակտիկայում:

Այս աշխատանքը կազմեց Դանիլինը:

Պրոպագանդիստի ԵԶՆԵՐ

ՆՅՈՒԹԻ ԽՆԴԻՐԸ

Ուկնդիրներին ցույց տալ պրոֆմիությունների նշանակու-
թյունը, իրրև կոմունիզմի դպրոցի: Ծանոթացնել ունկնդիրներին
պրոֆմիությունների անելիքների հետ տվյալ ետապում, այժ
կոնկրետ անելիքների հետ, վերջինս կանգնած են գործարանային
կոմիտեների առաջ:

ՆՅՈՒԹԻ ՊԼԱՆԸ

1. Պրոֆմիությունները— կոմունիզմի դպրոց.

ա) Պրոֆմիությունները պրոլետարիատի կամավոր կազմա-
կերպությունն և, վոր պրոլետարիատի գեկտատուրայի պայման-
ներում ընդգրկում և համարյա ամբողջ բանվոր դասակարգը:

բ) Պրոֆմիությունները հիմնական անելիքը պրոլետարիա-
տի գեկտատուրայի որոք բանվորական լայն մասսաներին սոցիա-
լիստական շինարարության մեջ ներգրավելն և: «Պրոֆմիութ-
յունները կառավարման դպրոց են, սնտեսավարական դպրոց,
կոմունիզմի դպրոց» (Լենին):

2. Պրոֆմիությունների անելիքները սոցիալիստական կա-
ռուցման ժամանակակից ետապում:

ա) Պրոֆմիությունների ամբողջ աշխատանքի վճռական վե-
րակառուցման անհրաժեշտությունը— «պրոֆմիությունների
չըջադարձը դեպի արտադրությունը:

բ) Հարվածային բրիգադը պրոֆմիությունների աշխատանքի
բաղան և: Աշխատանքի ծանրության կենտրոնի վոխադրելը ցե-
խը, հարվածային բրիգադները:

գ) Պրոֆմիությունների ամբողջ աշխատանքի յենթարկելը
սոցիալիստական շինարարության խնդիրներին, սոցիալիստական
եկոնոմիկայի հիմքի ավարտելուն, հնդամյակը չորս տարում կա-
տարելուն:

3. Պրոֆմիությունների կազմակերպչական վերակառու-
ցումը:

ա) Պրոֆմիությունների մանրացումը, պրոֆմիությունների
վերակառուցումը արտադրական սկզբունքով:

բ) Պրոֆմիություններին կից արդյունարբության առաջա-
տար ճյուղերի արտադրական սեկցիաներ ստեղծելը:

դ) Առաջատար պրոֆեսիաների խորհրդակցություն ձևա-
նարկներում :

դ) Պրոֆիտությունների կազմակերպչական վերակառուցման
խնդիրը, պրոֆիտությունները արտադրությանը մոտեցնելը,
կոնկրետ ուղեգրային գեկավարության կանոնավորելը :

4. Պրոֆիտությունները կուսակցության գլխավոր գծի հա-
մար մղվող պայքարում :

ա) Կուսակցության գլխավոր գծի համար մղվող պայքարը
պրոֆիտությունների կենտրոնական խնդիրն է :

բ) ՀՍՄԿԿ-ի հին սպորտունիտտական ղեկավարության փոր-
ձերը՝ պրոֆիտությունը հակադրելու կուսակցությանը : Հին ու-
սպորտունիտտական ղեկավարության ղեկավարությունը, պրոֆ-
իտությունների վերակառուցումը :

գ) Այլ սպորտունիտտի գաղափարական և կազմակերպչական
ջանքերումը պրոֆիտության մեջ : Վճռական պայքարի անհրա-
ժեշտությունը սպորտունիտտի մնացորդների դեմ պրոֆիտության
մեջ : «Այլ վտանգը և դեպի նա յեղած հաշտվողականությունը
մեծ էն իրեն գլխավոր վտանգ և պահանջում էն վճռական
պայքար՝ պրոֆիտիստական աշխատանքի պրակտիկայից և
թերախից նրան արժատահան անելու համար : Դրա հետ միա-
սին հարկավոր է հետևողական պայքար նաև ձախ անարխիստա-
կան և կիտաարոցկիստական թեքումների դեմ պրոֆիտության
մեջ» (Շվեդենի) :

5. Գործարկումի կոնկրետ անելիքները ձևավորվածությամբ
բում :

ա) Պրոֆիտությունների հիմնական խնդիրը արդիֆինսլանի
կատարման և գերակատարման համար պայքարելն է :

բ) Սոցմրցումն ու հարվածայնությունը ամբողջ արտադրա-
կան գործունեության հիմքն է ձևավորվածության մեջ :

գ) Պրոֆիտությունների խնդիրը սոցիալիստական մրցումը
բարձր աստիճանի հասցնելն է : Տնտհաշվարկային բրիգադների,
պլանա-սոցիալիստիկ խմբակների ստեղծումը և այլն :

դ) Պրոֆիտությունների գաստարակչական աշխատանքը ար-
տադրության մեջ նոր մասնող բանվորների շրջանում : «Բանվոր-
ական ամենալայն մասսաների գիտակցության մեջ արժատաց-
նելն այն բանի, վոր բանվորներն աշխատում են վոր թե կապի-
տալիստների համար, այլ իրենց սեփական սխտություն, իրենց
սեփական գասակարգի համար» (Ստալին) :

ե) Պրոֆիտությունների պայքարը ղեկավարվածության և աշ-
խատավարձի հավասարեցման դեմ :

զ) Արտադրական խորհրդակցությունների աշխատանքի վե-
րակազմումը յերեսով գեպի հարվածային բրիգադը :

է) Կադրեր պատրաստելը (Ֆորմուլա, շինուսները, խորհ-
անտուսերը և այլն) — պրոֆիտությունների կարևորագույն խըն-
դիրն է :

ը) Արդիֆինսլանի իրագործման համար պրոֆիտությունների

կողմից կատարվող աշխատանքի անկողնի կապը բանվորների
նյութական-կուլտուրական գրությունների բարելավման հոգսերի
հետ :

թ) Պայքար քաղաքականությունը չհետաքրքրելու և կուլ-
տուրականության դեմ պրոֆիտությունների կուլտուրական աշ-
խատանքում :

6. Կոնսուլտը և պրոֆիտությունը :

ա) Կոմսոմոլի և պրոֆիտությունների համերաշխ միասնա-
կան աշխատանքի անհրաժեշտությունը :

բ) «Կոմսոմոլն իրեն բանվորական յերիտասարդության առա-
ջագահ մասը, պետք է ուժեղացնի իր մասնակցությունը պրոֆ-
իտության մեջ» (ՀամԿ (Բ) Կ 16 համադրմանը բանաձևը) :

Մեքոպական ցուցմունքներ

Այս նյութը մշակելիս, անհրաժեշտ է շողկապել այն տեղա-
կան նյութերի հետ, վերցրած տվյալ ձևավորվածության կյանքից,
փաստերով ու թվերով պատկերավորելով նրա պրոֆիտա-
կերպության և տվյալ պրոֆիտության աշխատանքը) «Կարմիր
Պուտիլովցիում» — Մետաղագործների միության, Տրոյսկոյ-
կայում՝ տեքստիլիկների և այլն) : Պարապոնցների ժամանակ
պետք է ներկա լինի ցեխի պրոֆիտապակերպության բաժանմուն-
քի ներկայացուցիչը, վորպեսզի նա պատմի, թե վորոնք են այդ
ցեխի բաժանմունքի (արհեստանոցի կամ գործարանի) պրոֆիտա-
պակերպության առջև դրված կոնկրետ անելիքները : Ունկնդիր-
ներն իրենց ղեկավարի հետ միասին դրա հիման վրա պետք է
մշակեն կոնկրետ առաջարկներ կոմյերիտմիության և պրոֆիտու-
թյունների՝ տվյալ ձևավորվածության մեջ ցեխում կամ բրիգադում
միասին աշխատելու մասին : Այդ առաջարկությունները դարձնել
անունից պետք է դնել բլիթի բյուրոյի քննության : Դարձնել պա-
րապոնցներին հարկավոր է լսել նույնպես կոմյերիտական կազ-
մակերպության մասնաշաղկան-անտեսական կամ կուլտուրական
դասին սեկտորների ղեկավարների ինֆորմացիան՝ կոմյերիտմի-
ության և պրոֆիտությունների միասնական աշխատանքի մա-
սին :

Մշակել վեկուցումներից բղոտը գործնական առաջարկներ և
այդ առաջարկների մի մասի կատարումը վերցնել իր վրա :

Մենք տալիս ենք ունկնդիրների գործնական աշխատանքը
որինական պլանը :

1. Ստուգել կուսակցության վորոշումների կատարումը
տվյալ գործարանի պրոֆիտության մասնակցության մասին կու-
պերացիայի վերակառուցման գործում : Նշել կոնկրետ առաջարկ-
ներ, քննել նրանց կոմյերիտմիության բլիթի բյուրոյում : Դարձ-
նել ունկնդիրների կողմից այդ առաջարկների թեկուզ մի մասի
իրացումը :

2. Պարզարանել ունկնդիրներին այն խնդիրները, վորոնք
դրված են պրոֆիտությունների առաջ և միաժամանակ դրապի-
նրանց պրոֆիտությունների մեջ :

3. Ունկողները իրենց կողմից պատրաստվող զենոդական ձեռնարկները կարելի չէ հանձնարարել դիազրամաներ, աղյուսակներ սյուրաստել և այլն: Նրանց համար ամենից լավն է նյութ վերցնել պրոֆմիուսթյունների աճումը, դործարանային աշակերտութան աճումը (ՀԱՄԼԿՅԵՄ-ի 9-րդ համադրումարի նյութերի համաձայն ունալ աշխատվարձի խնդիրները) 16 կուս. համադրումարի նյութերից և այլն:

4. Ստուգել տվյալ ցետի արտադրական խորհրդակցութան աշխատանքը, ունկողներին մտցնել նրա աշխատանքի մեջ: Քննութան յենթարկել բրիգադներում առաջարկները, աղյուսակներ արտադրական խորհրդակցություններում ընդունելու համար:

5. Կազմակերպել խմբակ հանդիպական արդիֆինալանի պատրաստմանը մասնակցելու համար: Մասնակցել պլանա-ոպերատիվ խմբի կամ փոխադարձ հսկողութան խմբակների ստեղծմանը:

6. Կազմակերպել մասսովկա-եքսկուրսիաներ, այդ մասովկաներում ըննութան առնել կուսակցութան համադրումարի վորոշումները՝ պրոֆմիուսթյունների կուլտ-աշխատանքների կամ արտադրական աշխատանքի վերակառուցման մասին: Կարելի չէ կազմակերպել յերեկո ակումբում, ըննութան յենթարկելով այնտեղ պրոֆմիուսթյունները և կոմյերիտմիության՝ միասնական աշխատանքի հարցերը:

7. Նշել կոնկրետ առաջնություններ՝ ջարդործուսի աշակերտների աշխատանքի ու կենցաղի պայմանները բարելավելու համար:

8. Դպրոցը բջիջի հանձնարարությամբ իր վրա չէ վերցնում կեղծ հարվածայիններին յերեան հանելու, նրանց վերաբերմամբ դատ կազմակերպելու դործը:

ԳՐԱԳԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Լենին: Պրոֆմիուսթյունների մասին: 16-րդ կուսախա-գումարի բանաձևն քնկ. Եվերնիկի՝ «Պրոֆմիուսթյունների ան-թիֆները վերակառուցման շրջանում» գեկուցման առթիվ:

Եվերնիկի—Չեկուցում 16-րդ կուսախա-գումարում:

Կուլքիչեվ—Չեկուցում 11-րդ կուսախա-գումարում: Հատ-ված, «Արդյունաբերության ռապարիգում յեղած խնդիրների յուժման պայմանները»:

ԲԱՆԱՌԲԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐ

Պրոֆմիուսթյունների խնդիրները կապիտալիստական հասարա-կության մեջ և պրոլետարիատի դիկտատուրայի ժամանակ:

Մասսայական բանվորական կազմակերպությունները, վորոնց մեջ պրոլետարիատի առաջել լայն խավերը առաջին անգամն

են կազմակերպչորեն համախմբվում ու դաստիարակվում, պրո-ֆեսիոնալ (արտադրական) միուսթյունները, կապիտալիզմի ժա-մանակ դործադուլային պայքարի և աղա տրեստալորված կա-պիտալի ու նրա պետութան դեմ մղվող մասսայական պայքարի հիմնական ղեկներն են հանդիսանում: Պրոլետարական դիկտա-տուրայի ժամանակ նրանք դառնում են նրա ամենազլխավոր լծակը, կոմունիզմի այնպիսի զարոց, վոր պրոլետարիատի հրա-կայական մասսաները ներգրավում և՛ արտադրութան սոցիա-լիստական կառավարման դործի մեջ, կազմակերպության մեջ, վորն անմիջականորեն կապված է պետական ապարատի բոլոր մա-սերի հետ, աղբում է նրա աշխատանքի բոլոր ճյուղերի վրա, պահպան և կանգնած բանվոր դասակարգի թե տեական և թե ստորյա շահերին ու պայքար է մղում խորհրդային պետության մարմինների բյուրոկրատական աղավաղումների դեմ: Պրոֆ-միուսթյուններն այդպիսով դառնում են պրոլետարիատի անտե-սական և ընդհանուր պետական կազմակերպությունների հիմ-նական վորջնաշարը, վորչափով վոր նրանք տալիս են շինարա-րական աշխատանքի համար ղեկավար կադրեր, վորչափով վոր նրանք այդ աշխատանքի մեջ են ներգրավում պրոլետարիատի լայն խավերը և վոր չափով վոր նրանք իրենց հատուկ խնդիրն են դարձնում բյուրոկրատական աղավաղումների դեմ պայքարելը, վորոնք անխուսափելիորեն աճում են պրոլետարիատին խորթ դասակարգային աղբեցությունների և մասսաների դեռևս վա-րավականաչափ կուլտուրականության հոդի վրա:

(Կուսիներնի ծրագրերից):

Կուսակցությունը և բանվոր դասակարգը պրոլետարիատի դիկտատուրայի սխտեմում:

Մենք պեաք է խոսենք պրոլետարիատի դիկտատուրայի մա-սին նրա կառուցվածքի տեսակետից, նրա «մեխանիզմի» տեսակե-տից, այն «չարժափոկներ», «լծակներ» և «ղեկավար ուժի» գերի ու նշանակության տեսակետից, վորոնց ամբողջությունը պարզում է «պրոլետարիատի դիկտատուրայի սխտեմը» (Լենին) և վորոնց ողնությամբ իրականացվում է պրոլետարիատի դիկ-տատուրայի ամենորյա աշխատանքը:

Այդ ի՞նչ «չարժափոկներ» և «լծակներ» են պրոլետարիատի դիկտատուրայի սխտեմում: Այդ ի՞նչ «ղեկավարություն» է ի՞նչի համար նրանք հարկավոր յեղան:

«Լծակները» կամ «չարժափոկները», զա պրոլետարիատի հենց այն մասսայական կազմակերպություններն են, առանց վորոնց ողնության անկարելի չէ դիկտատուրայի իրականացումը:

Ղեկավար ուժը—զա պրոլետարիատի առաջապահ ջուկատն է դա նրա ավանգարդն է, վոր պրոլետարիատի դիկտատուրայի հիմնական ղեկավարող ուժն է հանդիսանում:

Այդ շարժափոկները, լծակները և ղեկավար ուժը անհրա-ժեշտ են պրոլետարիատի համար այն պատճառով, վոր առանց

Նրանց նա հաղթութեան համար իր մղած պայքարում կընկներ անպէս բանակի դրութեան մեջ՝ կազմակերպված և դինված կապիտալի հանդէպ: Կազմակերպութեանները անհրաժեշտ են պրոլետարիատին այն պատճառով, վոր առանց նրանց նա անխուսափելի պարտութեան կկրեր բուրժուազիային տասպալելու համար իր մղած պայքարում, իր իշխանութեան ամրացման համար մղած պայքարում, սոցիալիզմի կառուցման համար իր մղած պայքարում: Այդ կազմակերպութեաններն սխտեմատիկ ողնութեանը և ավանդարդի ղեկավարութեանը անհրաժեշտ են այն տեսակետից, վոր առանց այդ պայմանների անկարելի յե պրոլետարիատի վորը ի շատե յերկարատե և կայուն ղեկատարութեամբ:

Ի՞նչ կազմակերպութեաններ են դրանք: Այդ, նախ և առաջ, բանվորների պրոֆմիտիքյուններն են՝ իրենց ճյուղավորութեաններով կենտրոնում և տեղերում հանձին մի ամբողջ շարք արտադրական, կուլտուրական, դաստիարակչական և այլ կազմակերպութեանների: Նրանք միացնում են բոլոր արհեստների բանվորներին: Դա վոչ կուսակցական կազմակերպութեանն է: Պրոֆմիտիքյունները կարելի յե անվանել մեղանում տիրապետող բանվոր դասակարգի ընդհանուր կազմակերպութեան: Նրանք կոմունիստիկ դպրոցն են հանդիսանում: Նրանք իրենց միջին ջոկում են լավագույն մարդկանց կառավարման բոլոր ճյուղերի ղեկավար աշխատանքի համար: Նրանք իրականացնում են կապը առաջավորների և հետամնացների միջև բանվոր դասակարգի կազմի մեջ:

Այդ, յերկրորդ խորհուրդներն են իրենց բազմաթիւ ճյուղավորութեաններով կենտրոնում և տեղերում հանձին վարչական, տնտեսական, ռազմական, կուլտուրական, և այլ պետական կազմակերպութեանների՝ պլյուս աշխատավորութեան ձեռներեցութեամբ կազմակերպված անհամար բազմութեամբ մասսայական միավորութեանները, վորոնք հեշտացնում են այդ կազմակերպութեանները և շարժապոստ նրանց ազգայնակցութեան հետ: Սորհուրդները քաղաքի և դուրսի բոլոր աշխատավորների մասսայական կազմակերպութեանն են: Դա վոչ կուսակցական կազմակերպութեանն է: Սորհուրդները պրոլետարիատի ղեկատարութեան անմիջական արտահայտութեանն են: Սորհուրդների միջոցով են անցնում բոլոր և ամեն տեսակի միջոցառումները ղեկատարութեան ամրապնդման և սոցիալիզմի կառուցման ուղղութեամբ: Սորհուրդների միջոցով և իրականացվում է ճյուղացիութեան վերաբերմամբ պետական ղեկավարութեանը պրոլետարիատի կողմից: Սորհուրդները միացնում են աշխատավորութեան միլիոնավոր մասսաները պրոլետարիատի ավանդարդի հետ:

Այդ, յերրորդ, բոլոր տեսակի կապերացիան է՝ իր բոլոր ճյուղավորութեաններով: Այդ աշխատավորութեան մասսայական կազմակերպութեանն է, վոչ կուսակցական կազմակերպութեան, վորը միացնում է նրանց նախ և առաջ իրրե սպառողների, իսկ ժամանակի ընթացքում՝ նաև իրրե արտադրողների (գյուղա-

անտես. կոոպերացիան): Նա հատուկ նշանակութեան է ստանում պրոլետարիատի ղեկատարութեան ամրացնելուց հետո, լայն շինարարութեան շրջանում: Նա հեշտացնում է պրոլետարիատի ավանդարդի կապը գյուղացիութեան մասսաների հետ և ստեղծում է հնարավորութեան վերջիններին ներգրավելու սոցիալիստական շինարարութեան հունի մեջ:

Այդ, յորրորդ, յերիտասարդութեան միտքյունն է: Այդ բանվորական և դյուղացիական յերիտասարդութեան մասսայական կազմակերպութեանն է, վոչ կուսակցական կազմակերպութեան, բայց կուսակցութեանը հարող: Նա նպատակ ունի ողնել կուսակցութեանը յերիտասարդ սերունդը սոցիալիզմի վորող դաստիարակելու դործում: Նա տայիս է յերիտասարդ ընդերմիք պրոլետարիատի անխտիր բոլոր մասսայակ. կազմակերպութեանների համար կառավարման բոլոր ճյուղերում: Յերիտասարդութեան միտքյունը հատուկ նշանակութեան ստացավ պրոլետարիատի ղեկատարութեան ամրացումից հետո, պրոլետարիատի կուլտուրական և դաստիարակչական ընդարձակ աշխատանքի շրջանում:

Դա, վերջապէս, պրոլետարիատի կուսակցութեանն է, նրա ավանդարդը: Նրա ուշիւ նրանում է, վոր նա իր մեջ է քաշում պրոլետարիատի բոլոր լավագույն մարդկանց, նրա բոլոր մասնաճակի կազմակերպութեանները: Նրա կոչումն է միացնել պրոլետարիատի անխտիր բոլոր մասսայական կազմակերպութեաններին աշխատանքը և նրանց դործունեութեաններն ուղղել մի նպատակի՝ պրոլետարիատի ազատագրման նպատակին: Իսկ միացնել և ուղղել նրանց մի նպատակի դժով քացարձակապէս անհրաժեշտ է, վորովհետեւ առանց դրան պրոլետարիատի պայքարի միասնականութեան չի կարող լինել, վորովհետեւ առանց դրան անկարելի յե ղեկավարել պրոլետարական մասսաներին իշխանութեան համար իրենց մղած կոմունիստի, սոցիալիզմի կառուցման համար՝ իրենց պայքարում: Սակայն, պրոլետարիատի մասսայական կազմակերպութեանների աշխատանքը միավորել և նրան ուղղութեան տալ՝ ընդունակ է միմիայն պրոլետարիատի ավանդարդը, նրա կուսակցութեանը: Միմիայն պրոլետարիատի կուսակցութեանը, միմիայն կոմունիստների կուսակցութեանն է ընդունակ կատարելու հիմնական ղեկավարի այդ դերը պրոլետարիատի ղեկատարութեան սխտեմում:

Ինչո՞ւ է:

«Նախ և առաջ՝ նրա համար, վոր կուսակցութեանը բանվոր դասակարգի լավագույն տարրերի հավաքակետն է, լավագույն տարրերի, վորոնք պրոլետարիատի անկուսակցական կազմակերպութեանների հետ անմիջական կապեր ունեն և շատ հաճախ ղեկավարում են նրանց: Յերկրորդ՝ նրա համար, վոր կուսակցութեանը՝ իրրե բանվոր դասակարգի լավագույն մարդկանց հավաքակետը՝ լավագույն դպրոցն է բանվոր դասակարգի լիդերներ պատրաստելու, վորոնք ընդունակ լինելին ղեկավարել իրենց

դասակարգի կազմակերպման բոլոր ձևերը: Յերբորդ՝ նրա համար, վոր կուսակցութիւնը իբրև բանվոր դասակարգի լիզելները լավագոյն դպրոցը, իբ վորձաուությամբ և հեղինակությամբ միակ կազմակերպութիւնն է, վոր ընդունակ է կենտրոնացնելու պրոլետարիատի պայքարի ղեկավարութիւնը և դարձնելու այդպիսով բանվոր դասակարգի բոլոր և ամեն տեսակի անկուսակցական կազմակերպութիւնները ստատարկվող մարմիններ և նրան դասակարգի հետ միացնող շարժիչ փոկեր (տես. «Լենինի իգիմի հիմունքները մասին») կուսակցութիւնը հիմնական ղեկավարող ուժն է պրոլետարիատի ղեկատարութեան սխտեմում: «Կուսակցութիւնը պրոլետարիատի դասակարգային միավորման գերագոյն ձևն է» (Լենին):

Այդպես ուրեմն, պրոֆմիուքյունները՝ իբրև պրոլետարիատի մասսայական կազմակերպութիւն, վոր կուսակցութեանը շողիչպում է դասակարգի հետ նախ և առաջ արտադրական գծով. հորիաւրդները՝ իբրև աշխատավորութեան մասսայական կազմակերպութիւն, վոր շողիչպում է կուսակցութիւնն այդ աշխատավորութեան հետ նախ և առաջ պետական գծով. կապերացիան՝ իբրև գլխավորապես գյուղատնտեսութեան մասսայական կազմակերպութիւն, վոր շողիչպում է կուսակցութեանը գյուղացիական մասսաների հետ նախ և առաջ տնտեսական գծով, գյուղացիութիւնը սոցիալիստական շինարարութեան մեջ գրավելու գծով. յերիտասարդութեան միութեանը՝ իբրև բանվորական և գյուղացիական յերիտասարդութեան մասսայական կազմակերպութիւն, վոր կոչված է թեթևացնելու պրոլետարիատի ավանգարդի աշխատանքը՝ նոր սերնդին սոցիալիստական դաստիարակութիւն տալու և յերիտասարդ ուղեղինը սլատրաստելու գործում. և վերջապես՝ կուսակցութեանը՝ իբրև հիմնական ղեկավար ուժ պրոլետարիատի ղեկատարութեան սխտեմում, վոր կոչված է ղեկավարելու այդ բոլոր մասսայական կազմակցութիւնները— այդ է ընդհանուր առմամբ ղեկատարութեան «մեխանիզմը», «պրոլետարիատի ղեկատարութեան սխտեմը» պատկերը:

Առանց կուսակցութեան՝ իբրև հիմնական ղեկավարող ուժի, հնարավոր չէ պրոլետարիատի փոքր ի շատե տեսական և հաստատուն ղեկատարութեան:

Այդպիսով, Լենինի խոսքերով ասելով,— «ստացվում է ընդհանուր առմամբ ձևականորեն վոչ կոմունիստական ճկուն և համեմատաբար ընդարձակ, չափազանց ուժեղ պրոլետարական միասպարատ, վորի միջոցով կուսակցութիւնը սերտ կերպով կապված է դասակարգի և մասսայի հետ և վորի միջոցով կուսակցութեան ղեկավարութեամբ իրականացվում է դասակարգի ղեկատարութեան (ուստ. հրատարակ. հատ. 17, 139):

Այդ չի նշանակում, իհարկէ, վոր կուսակցութիւնը կարող է կամ պետք է փոխարինել պրոֆմիութիւններին, խորհուրդներին և այլ մասսայական կազմակերպութիւններին: Կուսակցութեանը

նրն իրականացնում է պրոլետարիատի ղեկատարութեան: Սակայն, նա իրականացնում է այն վոչ անմիջականորեն, այլ պրոֆմիութիւնների ուղեւթյամբ, խորհուրդների և նրանց ճյուղավորութիւնների միջոցով: Առանց այդ «շարժափոկերի» փոքր ի շատե կայուն ղեկատարութեան անկարելի կլինէր:

ԼԵՆԻՆԸ ՄՐՅՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Սոցիալիզմը վոչ միայն չի մարում մրցումը, այլ ընդհանրապէս, առաջին անգամն է հնարավորութիւն ստեղծում կիրառելու այն իսկապես ընդարձակ կերպով, իսկապես մասսայական չափով ներկայացնելու աշխատավորութեան մեծամասնութիւնը այնպիսի աշխատանքի ասպարեզ, վորտեղ նրանք կարող են դրսևսել իրենց, ծավալել իրենց ընդունակութիւնները, դրսևսել այն տաղանդները, վորոնց անսպառ ազդրուրը կա ժողովրդի մեջ և վորոնց կապիտալիզմը տրորում էր, ճնշում, խեղդում՝ հարգանքով ու միջոցներով:

Մեր անելիքն է այժմ, յերբ սոցիալիստական կառավարութիւնն է իշխանութեան գլուխ կանգնած, — կազմակերպել մրցութիւնը:

Նախաձեռնութիւն, մրցութիւն—հանդուգն ձեռներեցութիւն հայտարարելու հնարավորութիւն ընդարձակ, իրոք մասսայական ստեղծագործումն յերևան է դալիս այժմ միայն: Ամեն մի գործարան, վորտեղ գուրս է շարտված կապիտալիստը կամ թեկուզ սանձահարված է իսկական բանվորական կոնտրոլով, ամեն մի գյուղ, վորտեղից գուրս են վունդել կեղեքիչ կալվածատիրոջը և խել նրա հոգը, ուժ էն հանդիսանում, և միայն այժմ այն ասպարեզը, վորտեղ կարող է յերևան բերել իրեն աշխատանքի մարդը, կարող է իբ մեջը մի փոքր դգել, կարող է վոտքի կանգնել, ուղղվել կարող է գզալ իրեն իբրև մարդ...:

Իսկ կազմակերպչական տաղանդներ գյուղացիութեան և բանվոր դասակարգի մեջ շատ կա, և այդ տաղանդները նորնոր սկսում են գիտակցել իրենց, արթնանալ, ձգտել դեպի կենդանի, ստեղծագործական վեհ աշխատանքը, ինքնուրույն կերպով ձեռք գարկել սոցիալիստական հասարակութեան շինարարութեանը:

Այժմ ամենազլխավոր խնդիրներից մեկն է՝ յեթէ վոչ ամենագլխավորը, — վորքան կարելի յե ավելի յայնորեն գարդացնել բանվորի և առհասարակ աշխատավորների ու շահագործվողների այդ ինքնուրույն նախաձեռնութիւնը ստեղծագործական, կազմակերպչական աշխատանքի դործում: Ինչ էլ վոր լինի, հարկավոր է փչրել այն հին, անմիտ, վայրի, ստոր ու զգվելի նախապաշարմունքը, թէ իբր պետութիւնը կառավարել, սոցիալիստական հասարակութեան կազմակերպչական շինարարութիւնը վարել կարող են միայն, այսպես կոչված «բարձր» դասակարգերը՝ միմիայն հարուստները կամ հարուստ դասակարգերի գրպոնց անցածները:

Այդ նախապաշարմունք է: Նա պահպանվում է նեխված հնամուրի շնորհիվ, ստրկական սովորութեամբ, իսկ ավելի շատ կապիտալիստների կեղտոտ շահամուլութեամբ, վորոնք շահագրգռված են, վորպեսզի կառավարեն թաղանթով, և թաղանթն կառավարելով: Վ՛ո՛չ մի բոլոր իսկ չեն մոռանա բանվորները, վոր իրենց պետք է գիտելիքներն ույժը: Այն արտասովոր յուրանգը, վոր բանվորները ցուցաբերում են կրթական գործում, ցուցաբերում են հենց իսկ այժմ, ապացույց է, վոր այդ կողմից պրոլետարիատի շրջանում մոլորութուն չկա և չի ել կարող լինել: Բարձր կազմակերպչական աշխատանքը մատչելի չէ թե շարքային բանվորներին, և թե գյուղացուն, վորը գրագետ է, ճանաչում է մարդկանց, գործնական փորձառութուն ունի:

Պայքարը հին սովորույթի դեմ՝ նայելու աշխատանքի չափի վրա, արտադրութեան միջոցների վրա ստրկացած մարդու տեսակետից, ա՛յ թե ազատվենք ավելորդ ծանրութունից, ա՛յ թե կույ մի կտոր պոկ տանք բուրժուազիայից— այդ պայքարն անհրաժեշտ է: Այդ պայքարն արդեն սկսել են առաջավոր գիտակից բանվորները, վորոնք վճռական հակահարված են տալիս գործարանային միջավայր յեկած այն նորեկներին, վորոնցից հասկապես շատ են յեղել պատերազմի ժամանակ և վորոնք դեպի ժողովրդական գործարանը, դեպի ժողովրդի սեփականութունն անցած գործարանը կկանխային այժմ վերաբերվել առաջվա պես միակ մտածողութեան տեսակետից. «սոցիալ ավելի մեծ պատառ ու փախուստ առաջ»: Գյուղացիութեան և աշխատավոր մասսաների մեջ յեղած բոլոր գիտակից աղնիվ մտածողները այդ պայքարում կկանգնեն առաջավոր բանվորներին կողմը...

Բանվորներ ու գյուղացիներ, աշխատավորներ ու շահագործվողներ, հողերը, բանկերը, Փարբիկաները, գործարաններն ամբողջ ժողովրդի սեփականութեանն են անցել: Ինքները հաշվառման ու կոնտրոլի տակ առեք մթերքների արտադրութունն ու բաշխումը— գրանում է և միայն գրանում դեպի սոցիալիզմի հաղթանակը տանող ուղին, նրա հաղթութեան յերաշխիքը, ամեն տեսակ կարիքի ու չքավորութեան հաղթահարման յերաշխիքը: Վորովհետև Ռուսաստանում հացը, յերկաթը, փայտեղենը, բուրդը, բամբակը և վուշր բոլորին կրավարարի, միայն թե ճշտութեամբ բաշխենք աշխատանքը և մթերքները, միայն թե սահմանենք համաժողովրդական գործարար, պրակտիկ կոնտրոլ այդ բաշխման վրա, միայն թե կարողանանք հպղթել վոչ միայն քաղաքականութեան մեջ, այլև ամենուրյա տնտեսական կյանքում ժողովրդի թշնամիներին՝ հարուստներին, ճրիակերներին, սուլա ժուրիկներին, պորտապոյժներին և խուլիզաններին...

Սոցիալիստական հասարակութունը այդ պարզապես իրենց անվնաս դարձնելու համար հարկավոր է կազմակերպել համաժողովրդական միլիոնավոր ու միլիոնավոր բանվորների ու գյուղացիների կողմից կամավոր, յեռանդուն կերպով, հեղափոխական վողեկորութեամբ պաշտպանվող հաշվառում և կոնտրոլ աշ-

խատանքի քանակի նկատմամբ, մթերքների և արտադրութեան և բաշխման վերաբերմամբ: Իսկ վորպեսզի կազմակերպենք ամեն մի աղնիվ, հասկացող, տնտրինող բանվորն ու գյուղացու համար միանգամայն մատչելի և միանգամայն նրանց ուժերին համապատասխանող այդ հաշվառումն ու կոնտրոլը՝ հարկավոր է կյանքի կոչել նրանց սեփական, նրանց շրջանից ծագող կազմակերպչական ապանդները, հարկավոր է նրանց մեջ պարթեցնել և կարգի դրել համապատասխան մասշտաբով մրցումը կազմակերպչական հաջողութունների դժով...

Հարկավոր է կազմակերպել բանվորների և գյուղացիների շարքերից դուրս յեկած պրակտիկ կազմակերպիչների մրցութուն իրար հետ: Հարկավոր է պայքարել ամեն տեսակի շարժանացման և վերից միտրինակութուն մացնելու փորձի դեմ, վորին այնքան հակում ունեն ինտելիգենտները...

Հարկավոր է, վորպեսզի ամեն մի «կոմունա» առաջին պատահած Փարբիկան, ամեն մի գյուղը, ամեն մի սպառողական ընկերութունը, ամեն մի հայթայթման կոմիտե դուրս դան իրար հետ մրցելու:

ՊՐՈՓՄԻՌՈՒՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՆՐԱՅՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. Այն կառուցվածքը, վոր ներկայումս ունեն միութունները, վորոնք միացնում են արդյունաբերութեան և ժողովրդական տնտեսութեան բաղձադան ճյուղերի բանվորների ահադին մասսաները (մետաղագործների միութունը 1.480.000, կառուցողների միութունը՝ 1.300.000, գյուղատնտ. բանվորների միութունը՝ 1.500.000 և այլն), ինչպես նաև այն միութունները, վորոնք կապված են բաղձաթիվ տնտեսական միավորների հետ, դժվարացնում է պրոֆմիութունների կոնկրետ մասնակցութունը սոցիալիստական արդյունաբերութեան և ժողովրդական տնտեսութեան մյուս ճյուղերի գեղավարման գործում, բանվորական մասսաների շարունակ աճող ակտիվութեան կազմակերպումը արտադրութեան կոնկրետ հարցերի շուրջը, ավելի ինամբով հաշվառման յեթարկելը առանձին խմբերի արտադրական և կենցաղային առանձնահատկութունները, նրանց ավելի լավ սպասարկելը և քյուրոկրատիզմի դեմ պայքարելը:

Դրանից յեղնելով ՀԱՄԿԻ-ի 5-րդ պլենումը անհրաժեշտ է համարում՝ պրոֆմիութունների արտադրական սկզբունքով կառուցելու հիման վրա՝ կատարել պրոֆմիութունների մանրացում, նրանից բաժանելով մի շարք նոր միութուններ:

Դրա համապատասխան կազմակերպել է հետևյալ միութունները.

Մետաղագործների միութեանից.

1. Մետաղի արդյունաբերութեան բանվորների միութուն:

2. Տրանսպորտի մեքենաչինարարական բանվորների միութուն:

3. Գյուղատնտեսական մեքենաչինարարութեան բանվորները միութեան :

4. Երկար տեսիլիկական արդյունաբերութեան և երկկորուկայանների բանվորների միութեան :

5. Ավտոտրակտորային և ավիացիայի արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

6. Մեքենաչինարարական արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

7. Գունավոր մետաղների և վոսկու արտահանութեան բանվորներին, վորոնք գտնվում են լեռնադործների միութեան մեջ և այդ հանքերի մշակման գործարանների բանվորներին, վորոնք գտնվում են մետաղագործների միութեան մեջ, միացնել և կազմել մի միութեան՝ գունավոր մետաղներ արտահանող և մշակող բանվորների միութեան անունով :

Լեռնագործների միութեանից .

1. Լեռնա-հանքային արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

2. Քարածխային արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

3. Նավթային արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

4. Թերթաքարի և տորֆի արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

Քիմիականների միութեանից .

1. Հիմնական քիմիական արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

2. Բեղինո-քիմիական արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

3. Ապակու և հախճապակու արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

Տեքստիլ շիկների միութեան .

1. Բամբակագործական արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

2. Իրդի, մետաքսի և տրիկոտաժի արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

3. Վուչա-շուտային արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

Կաուստիկների միութեանից .

1. Արդյունաբերական և կոմունալ բնակարանային շինարարութեան բանվորների միութեան :

2. Յերկաթուղային, նավահանգստային և ճանապարհային շինարարութեան բանվորների միութեան :

3. Յեմենտի և կերամիկայի (կղմինտրի) արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

Սննդի և Համի միութեանից .

1. Ալրի-հացի և հրուչակային արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

2. Զուկ-մսի, պահածոների (կոնսերվի) և ձեթի արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

3. Գյուղարդի արդյունաբերութեան (ծխախոտ, թեյ և այլն) բանվորների միութեան :

4. Հասարակական սննդի բանվորների միութեան :

Գյուղատնտեսական բանվորների միութեանից .

1. Յերկրագործական խորհանտեսութեանների բանվորների միութեան :

2. Անտանարուծական խորհանտեսութեանների բանվորների միութեան :

3. Բատրակների և ՄՏԿ-ների բանվորների միութեան :

4. Շաքարի արդյունաբերութեան բանվորների միութեան :

Կամունալիկների միութեանից .

1. Կոմունալ տնտեսութեան բանվորների միութեան (եյեք-տորքարչային և ավտորուսային յերթեկուցութեան, գաղի գործարաններ, ջրմուղի, կամունալ երկտրոկայաններ) :

2. Քաղաքային ձեռնարկութեանների բանվորների միութեան (բաղնիսների, բնակարանների սպասարկում, տնային բանվորուհիներ, վարսավիրանոցներ, բվացքատներ, հրդեհաշեջ դեպո, և այլ մանր ձեռնարկութեաններ) :

Խորանձառայողների միութեանից .

1. Կոտլերայցիայի և պետառուտի աշխատողների միութեան :

2. Պետական հիմնարկութեանների աշխատողների միութեան :

3. Ֆինանսական և բանկային աշխատողների միութեան :
(ՀԱՄԿԻ-ի 5-րդ պլենումի բանաձևից) :

ՊՐՈՑԵՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԱՐԳՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁԻՆ ՃՅՈՒՂԵՐՈՒՄ

1. Վառելիքի բնագավառում .

Ստուգիչ թվերով նշված վառելիքային ծրագիրն (83,6 միլիոն տոնն ամուս) անպայման կատարելու նպատակով—

ա) լեռնագործների միութեանը տնտեսական որգանների հետ մրիասին ամենակարճ ժամանակամիջոցում պետք է վերակառուցեն մեքենայացվող շախտերում աշխատանքի ամբողջ կազմակերպչաձևը, հարմարեցնելով այն մեքենայացված արտահանութեան պայմաններին (առաջին հերթին արտագրական բրիգադները), հատուկ ուշադրութեան դարձնելով նախապատրաստական աշխատանքների և զլանելու գործի մեքենայացման վրա

վերջիններիս համաձայնեցնելով ծակելու (забои) աշխատանքի մեքենայացման հետ:

բ) ածխային շրջանների միութենական կազմակերպությունները տնտեսական օրգանների հետ միասին պետք է աշխատեն բարձրացնելու շախտերի աշխատանքի եֆեկտիվությունը՝ հերթափոխության շատացման, մեխանիզմները լավագույն կերպով (հատող մեքենաներ և փորելու մուրձեր), ցիկլերի թվի ապելացման միջոցով:

Այդ միևնույն նպատակներով սլարտավորեցնել ԿԿ-ին և նրա տեղական կազմակերպություններին տնտմարմինների հետ միասին տարածելու Ֆիլիմոնովի, Կասսանովի և ինժ. Կարտաշևի բրիգադների փորձը, վորոնք հասել են հատիչ մեքենաների արտադրության բարձրացմանը ամսական 2.000 տոննից (միջին հաշվով), մինչև 5.000 տոննի: Կազմակերպելով այդ փորձերի քննությունը արտադրական խորհրդակցություններում և ապահովելով մինչև 1931 թ. փետրվարի 15-ը, առնվազն 50 խոշոր շախտերի փոխադրումը աշխատանքի այդ մեթոդներին այն հաշվով, վորպեսզի 1931 թ. 1 կվարտալի ընթացքում աշխատանքի այդ մեթոդները տարածված լինեն ամբողջ Դոնբասում և մի շարք շախտերի վրա մյուս ածխային շրջաններում:

Լեոնազործների ԿԿ պետք է ապահովի առավելագույն տարածումը աշխատանքի նաև ուրիշ մեթոդների, վորոնք բարձրացրել են հատիչ մեքենաների արտադրողականությունը և ավել են ժամանակի տնտեսում, մասնավորապես զերմանացի ինժեներ՝ Լիպսարտտի (Բրյանսկի շախտ) փորձը, վորը կոնվեյերի փոխադրման մեջ ժամանակի զգալի կրճատում է տալիս:

գ) միութենական կազմակերպությունների ուղարկությունը կենտրոնացնել բանվորների կադրերի ամրացման վրա և առաջին հերթին այն բանվորների վորոնք սպասարկում են մեխանիզմները (հատող մեքենաների մեքենավարներ, փականագործներ, ելեկտրիկներ և այլն), նրանց սոցիալիստական մրցման և հարվածայնություն թուրք ձևերի մեջ ներգրավելու վրա նրանց աշխատանքը լավագույն կերպով կազմակերպելու միջոցով:

դ) սլարտավորեցնել պրոֆմիությունների Համաուկրալինական Սորհրդային, Ուրալյան և Արևմտյան Միբերի պրոֆմիությունների խորհուրդներին՝ զործնական օգնություն ցույց տալու լեոնազործ բանվորների միությունը՝ հարվածայնություն փորձի հիման վրա՝ մեքենայացման տեմպերի համաձայն՝ շախտերում աշխատանքի նորմավորումը բարելավելու և արտադրանքի զույլություն ունեցող նորմաները վերացնելու ուղղությամբ միջոցներ կիրառելու գործում, նմանապես առաջատար պրոֆեսիոնների աշխատանքի լավագույն վարձատրություն ապահովելու ուղղությամբ:

Ավարտել Դոնբասի շախտերում նորմաների և գործավարձային դնահատությունների վերանայումը մինչև փետրվարի 15-ը:

ե) ԽՍՀՄ ԺՏԳՆ-ը պետք է մոբիլիզացիայի յենթարկե ար-

դյունաբերությունների դիրեկտորների մի մասը ղեկավար աշխատանքի համար, վորպես շախտերի կառավարիչներ, ինչպես և աշխատանքի նորմավորման աշխատակիցներ:

զ) Միութենական և տնտեսական կազմակերպությունները պետք է սխտեմատիկ աջակցություն ցույց տան ածխային շրջաններին՝ ուղարկելով առանձին բրիգադներ նպատակային հանձնարարություններով (մեխանիզմների վերանորոգում), մեխանիզմներով ապահովելով նոր ածխային շրջանները, նմանապես խիստ հակողություն սահմանել վառելիքային շրջանների համար անհրաժեշտ նյութերի և սարքավորումների պատրաստման ու առաքման գործի վրա:

է) պատրաստել բոլոր պրոֆկազմակերպություններին, մասնավորապես գործարանային կոմիտեներին, գործարանային վարչություններին հետ միասին վճռական միջոցներ ձեռք առնելու վառելիքի խիստ տնտեսում կատարելու, ծախսումների նորմաներն առավելագույն ինքցման հասցնելու, նմանապես վառելիքի բարձր տեսակները փոխարինելու ցածր տեսակներով ու տեղականներով (փայտ, տորֆ, թերթաքար), հասցնելով վառելիքային պլաններն ու ծախսերը չափերը մինչև հնոցապանները, ընդարձակորեն կիրառելով պարզեացումը վառելիքը տնտեսելու համար:

Այդ նպատակով սլարտավորեցնել գործարկողներին կազմակերպելու և ակտիվացնելու ձեռնարկություններում եներգործիչների աշխատանքը:

ը) Հանձնարարել ՀԱՄԿՆ-ի նախագահությունը—

1. Լեոնազործների ԿԿ-ի և ВМБИТ-ի միջոցով մի ամսվա ժամանակամիջոցում՝ ստուգման յենթարկել շախտային շինարարության գրությունը:

2. Լեոնազործների ԿԿ-ի և Ալեքսոդկոմատի հետ միասին մշակել վորակյալ բանվորների (հանքավորներ, հատիչ մեքենաների մեքենավարներ և այլն) մի մասը Կուզբասի և Կարագանտիի ածխային շրջաններին ուղարկելու հարցը:

3. ԽՍՀՄ ԺՏԳՆ-ի և ԱժԿ-ի հետ միասին ապահովել մի ամսվա ընթացքում լրացուցիչ կերպով 500 վորակյալ մետաղագործներ ածխային շրջանն ուղարկելը:

4. Վոչ ուշ, քան յերկու ամսվա ընթացքում 200 պրոֆաշխատողներ ընտրել և ուղարկել խոշոր շախտիումներն ամրացնելու համար:

2. Մետաղի քնագավառում

ա) Մետաղագործների միությունը պետք է մոբիլիզացիայի յենթարկի բանվորներին և ինժեներ-տեխնիկական պրոստնայլը գոմեննի վառարանների մարտենների և պրոկատային (գլանոց) ստանոկների ավարիաների ու պարապուրդների դեմ վճռական կռիվ մղելու համար, կազմակերպելով մրցում նրանց օգտագործման մեջ լավագույն ցուցանիչների հասնելու գործով՝ ձգտելով առավել ուցիտոնող կերպով կազմելու շախտերը, վառելիքն ու

Հանքերը ավելի լավ տեսակավորելու և առավելագույն չափերի հասցնելու պղնձադանների աշխատանքի որբերը տարվա ընթացքում, վորի համար ուսումնասիրել և գործարանները՝ դոմենների և մարտեն վտարանների հիմնական վերանորոգման ժամանակամիջոցները կրճատելու ասպարիզում ունեցած փորձը (Ձերժինսկու անվան գործարան) և փոխադրել այն:

բ) Մետաղագործների կի յերկու ամսվա ժամանակամիջոցում պետք է գումարի Գնեպրոպետրովսկում, Ուրալում և Դոնբասում մասնակից անելով նույնպես մանր մետաղաբերի գործարաններին, հնոցային բանվորների, պողպատ հալողների և ՄԻՊ-ի գործարանային շրջանային կոնֆերանսներ, գոմների և մարտենների լավագույն ոգտադործման փորձերի փոխանակություն կատարելու և նրանց աշխատանքում առավել ուսցիտնալ ուժիմ կազմակերպելու նպատակով:

գ) ՀԱՄԿԽ-ի նախագահությունը պետք է իր հատուկ հսկողություն տակ անի Մագնիտոգրսկու ու կոչնեցկու գործարանների շինարարությունը, ապահովելով մետաղագործներին, ջիմիականների, կառուցողների, յերկաթուղայինների և անտառափայտամշակման բանվորների միութայունները միասնական աշխատանքը այն հարցերի լուծման գործում, վորոնք կապված են այդ շինարարությունների շուտափույթ ավարտման և կառավարություն կողմից սահմանված ժամկետներին նրանց գործի գցելու հետ:

դ) Միութենական կազմակերպությունները պետք է վճռական պայքար մղեն մետաղի ուսցիտնալ, խնայողարար ծախսման համար, պահանջելով ձեռնարկությունների ազմիխտարացիայից, վար նա կայուն նորմաներ սահմանի արտադրանքի զանազան տեսակների համար հարկավորվող մետաղը ծախսելու գործում, նաև մետաղը փոխարինի փայտեղենով, պլաստիկ զանգվածներով և լայն կերպով գործածություն զրվի ավտոզենային զոզումը:

ե) Քիմիկների միությունը պետք է ձգտի լավացնել կոկսի վորակը և բարձրացնել կոկսի արտադրումը կոկսաին ուստանովկաններից ի հաշիվ հասարակ ածուխի ծախսման կոնֆիգիլենտի իջեցման, հրավիրելով հանքագործների և մետաղագործների միացյալ կոնֆերենցիաներ:

զ) ԽՍՀՄ ԺՏԳՍ-ի առաջ հարց հարուցել փոխելու մետաղի և վառելիքի հայթայթման և բաշխման ամբողջ սխտեմը, ունեցած ռեսուրսները ավելի ճկունարար տնորինելու և հիմնական սպառողներին առավելագույն չափերով ապահովելու ուղղությունը:

3. Տրանսպորտի բնագավառում.

ա) Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահությունը՝ վոչ ուշ, քան փետրվարի 15-ը մորիլիդացիայի յենթարկել միջմիութենական և միութենական կազմակերպությունների ղեկավար պրոֆ-

աշխատակիցներից 200 հոգի յերկաթուղայինների միութայուն շտորին և միջին ողակներն ուժեղացնելու համար:

բ) Անհրաժեշտ է, վորպետղի միութենական կազմակերպություններն առաջին հերթին մետաղագործներին միութայունը, իրենց հատուկ սխտեմատիկ հսկողություն տակ առնեն յերկաթուղային և ջրային տրանսպորտի պատվերների կատարումը, ապահովելով նրանց իրացումը ճիշտ սահմանված ժամկետներում:

գ) Յերկրային, հանրապետական և մարզային սովպրոֆներին կից կազմակերպել հատուկ խմբակներ տրանսպորտի դժուր աշխատելու համար, միաժամանակ պատասխանատվություն դնելով յերկրային, մարզային և հանրապետական սովպրոֆների նախագահներին վրա, կառավարություն և ՀԱՄԿ (բ) կից-ի գիրեկտիվները յերկաթուղային տրանսպորտի վերաբերյալ իր ժամանակին ճշտորեն կատարելու համար: Միջմիութենական կազմակերպությունները պետք է ապահովեն արգֆինսյայանի կատարման համար, աշխատանքային դիսցիպլինայի համար մղած պայքարի դժուր արդյունարեբական ձեռնարկությունները կատարած աշխատանքի սրինակներին փոխադրումը տրանսպորտի ձեռնարկների մեջ, լայն կերպով կիտակելով հասարակական բուքտիրի պրակտիկան՝ առաջավոր արդյունարեբական ձեռնարկություններին կողմից տրանսպորտի յետ մնացող մասի նկատմամբ:

դ) Խոր արհեստակցական կազմակերպությունները պետք է վճռական միջոցներ ձեռք առնեն վազոնները բառնալու և արագ կերպով դատարկելու աշխատանքի առավելագույն բարձրացումն ապահովելու համար պետք է կազմակերպել կետեր մի շարք հատվածային կայարաններում բեռներն արագությունը ուղարկելու շոգեշարժների ու վազոնների պարապուրդներին վճռական վերջ տալու համար:

ե) Արձանագրելով աշխատանքային դիսցիպլինայի վերին աստիճանի թույլ լինելը տրանսպորտում, վորը պատճառ է դառնում պարապուրդների, ուչացումների, խորտակումների, պլենումը պարտավորեցնում է յերկաթուղայինների և ջրայինների կի-ին՝ տրանսպորտի բոլոր ձեռնարկություններում ծավալել բնկերպան դատարաններ և ամենուրեք կազմակերպել հսկողություն տանսպորտում դիսցիպլինար պատիժների վերաբերյալ նոր կանոնադրություն կատարման վրա, կանգ չառնելով ամենախիտ պատիժներ նշանակելու առաջ՝ միութենական կազմակերպությունների և նրանց ղեկավարներին վրա, վորոնք չեն ապահովում աշխատանքային պրոխտարական դիսցիպլինայի ամբարցումը յերկաթուղային և ջրային տրանսպորտում:

զ) Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահությունը յերկու տասնորյակի բնթացքում մշակել կոնկրետ միջոցներ՝ վորպետղի 1931 թվի նավարկության նախապատրաստմանը միութայունները մասնակցություն ունենան (նավակառուցման, նավերը ժամանակին նորոգելու, նավահանգստներին՝ բառնալու և դատարկելու մեխանիզմներ մատակարարելը, միջոցառումներ՝ տոննաժը մաքրմալ կերպով ողտագործելու համար և այլն):

4. Կապիտալ շինարարության բնագավառում.

Կապիտալ շինարարության 1931 թ. սլանի կատարումը (17 միլիարդ 200 միլիոն ամբողջ ժողովրդական տնտեսության մեջ առաջին թվում՝ 5,5 միլիարդը՝ արդյունաբերության մեջ) պահանջում է միություններից և տնտեսական մարմիններից՝ ուժերի և միջոցների առավելագույն կենտրոնացում վճռական բնագավառներում, շինարարության ժամկետների արագացում և նրա արժույթյան ետանցում, վորի համար միութենական կազմակերպություններին անհրաժեշտ է.

ա) Անմիջական մասնակցություն ունենալ շինարարության արդյունաբերության որսուցային սլանների և ավարտվող շինարարությունը շահագործման հանձնելու սլանների մշակմանը, ձգտելով աշխատանքների մեջ կանոնավոր հերթականություն սահմանել այն հաշվով, վոր առանձին ավարտվող ցեխերն ապրե-դասներն սկսեն արտադրանք տալ արդեն 1931 թ., մինչև ստորոջ շինարարության աշխատանքների լրակատար ավարտումը: Հարկավոր և հատուկ ուշադրություն դարձնել ավարտվող շինարարության պատրաստակամությունն ստուգելու վրա՝ նրան ուղտադրված մեջ զնելու և հաստատված ծրագրերը կատարելու համար:

բ) Կազմակերպել կոնտրոլ՝ 1931 թ. շինարարությանը ժամանակին մատակարարելու բանվորական ույժ, շինանյութ, նախազծեր, բանվորական գծանկարներ և ճիշտ արտադրական նախահաշիվներ:

գ) Կառուցողները միությունը պետք է ձգտի, վորպեսզի մեծացվի հերթապահությունների թիվը շինարարությունների վրա, շինարարական աշխատանքները անընդհատի իրականացնեն և ամբողջ աարվա ընթացքում լիովին ուղտադրվեն մի-խանիզմները, վճռականապես վերացվեն ամեն տեսակ ավելորդությունները շինարարության միջից, նա պետք է աղահույսի կառուցող բանվորների աշխատանքի արտադրողականությունը բարձրացնելու և շինարարության ինքնարժեքի վոչ պակաս՝ ըսն 12 տոկոսով իջեցնելու:

դ) ՀԱՄԿԽ-ի նախագահությունը պետք է աջակցություն ցույց տա կառուցողների միություններ՝ ստորին մարմինները ամբողջելու խոշորագույն նրակառույցների վրա, մասնավորապես Ուրալ-Վոլգրասի շրջանում:

ե) Պլենումը պարտավորեցնում է բոլոր միջմիութենական կազմակերպություններին և անտատախառն շակման բանվորների միությունները ապահովելու 1931 թ. անտատային արդյունաբերության արգիինսլանի անույնական կատարումն ու գերակատարումը՝ աշխատանքը լավագույն կերպով կազմակերպելու, արտադրողականությունը բարձրացնելու (բրիգադային մեթոդը աշխատանքի բաշխումով և այլն) և անտատամասերում, վայտադրման վայրերում և յասակերում սոցմրցումն ու հարվածայնու-

թյունը զարգացնելու հիման վրա: Առանձին ուշադրություն դարձնել անտատախառնի փոխադրումը գետերով ժամանակին նախապատրաստելու վրա:

6. Պլենումը միանգամայն անհավար է համարում տնտեսական միութենական սլանավորող կազմակերպությունների կողմից ՀամԿ(Բ) Կ. 16-րդ համագումարի տված կարևորագույն զերեկախի կատարումը: Արևելքում յերկրորդ անգամ հետադարձական բաղա ստեղծելու մասին: Պարտավորեցնել մետաղագործների, հանքագործների, քիմիկների, յերկաթուղայինների և կառուցողների ԿԿ-ին, նմանապես Ուրալի, Սիբիրի և Կապիտալի սոցյալիստներին՝ ամենակախիվ մասնակցություն ցուցնալ առ աշխատանքում և ապահովել պրոլետարական լայն հասարակայնության մորելիզային Ուրալ-Վոլգրասի շինարարության սլանները շուտափույթ կերպով կատարելու համար:

Պլենումը ՀԱՄԿԽ-ի նախագահությունը ազդարարում է տնտեսական և սլանավորող կազմակերպությունների մեջ աշխատել շուտով մացնելու Ուրալ-Վոլգրասի պրոլետի իրականացման ծավալուն սլանը:

7. ՀԱՄԿԽ-ի սլենումը ընդգծում է վոր 1931 թ. սլանի կատարման վճռական սլանային ստուգիչ թվերով նախատեսված՝ աշխատանքի արտադրողականության բարձրացումն է ԺՏԳԽ-ի արդյունաբերության մեջ՝ 28 տոկոսով, ինքնարժեքի իջեցումը՝ 10 տոկոսով և արտադրանքի վորակի բարելավումը:

Նշելով շատ տնտեսական և միութենական կազմակերպությունների կողմից վերականգնող ցուցանիշների նշանակությունը թերագատումը, սլենումը գանում է, վոր առ վորում պետք է կատարվի վճռական բեկում և վոր վորական ցուցանիշների կատարումը պետք է գանա յուրաքանչյուր պրոլետարական աշխատանքի հիմնական չափանիշը:

(ՀԱՄԿԽ-ի 5-րդ սլենումի բանաձևից)

Լեհինը սլոմփմուրյունների նշանակուրյան մասին սլոյե-տարիատի դիկտատարայի ժամանակ:

Մի կողմից սլենումին ընդգրկելով յեր կազմակերպության շարքերի մեջ ներգրավելով ինդուստրիալ բանվորներին, սլոմփմիությունները հանդիսանում են կարող, իշխող, կառավարող դասակարգի կազմակերպությունը, այն դասակարգի, վորն իրականացնում է դիկտատուրան, այն դասակարգի, վորն իրականացնում է պետական հարկադրանքը: Բայց դա պետական կազմակերպություն չէ, հարկադրանքի կազմակերպություն չէ, դա դասակարգի կազմակերպություն է, դա ներգրավման, ուսուցման կազմակերպություն է, դա կառավարման գարոց է, տնտեսական դարոց, կոմունիզմի դարոց: Դա բոլորովին արտատվոր տիպի դարոց է, վորովհետև մենք վոչ թե գործ ունենք դասատուներին և

աշակերտների հետ, այլ մենք դարձ ունենք մի տեսակ չափողանց յուրահասունի գուգորդության հետ այն բանի, ինչ վոր մնացել է կապիտալիզմից և ինչ վոր չեք կարող չմեալ այն բանի, ինչ վոր առաջադրում են իրենց միջին հեղափոխական առաջավոր ջրհատները, այսպես ասած, պրոլետարիատի հեղափոխական ավանդաբարը: Թո՞տե՞լ պրոֆմիլությունները դերի մասին, առանց հաշվի առնելու այդ ճշմարտությունները, նշանակում է անխուսափելիորեն հանդել մի շարք անճշտությունների:

Պրոֆմիլությունները պրոլետարիատի դիկտատուրայի սխախտում ունեցած իրենց տեղով կանգնած են, յեթե կարելի չէ այսպես արտահայտվել, կուսակցության և պետական իշխանության միջև: Սոցիալիզմին անցնելիս պրոլետարիատի դիկտատուրան անխուսափելի չէ, սակայն արդյունաբերական բանվորների գլխովին կապիտալիզմի միջոցով չի իրականացվում այդ դիկտատուրան:

Ինչո՞ւ: Մենք կարող ենք այդ մասին կարգալ Կոմինտերնի 2-րդ համադումարի թեզիսներում քաղաքական կուսակցության դերի վերաբերմամբ առհասարակ: Այստեղ յետ կանգ չեմ առնիլ դրա վրա: Ստացվում է մի այսպիսի բան, վոր կուսակցությունը, այսպես ասած, իր մեջ է ծծում պրոլետարիատի ավանդաբարը: Զունենալով մի այնպիսի հիմք, ինչպես պրոֆմիլությունները, չի կարելի իրականացնել դիկտատուրան, չի կարելի պետական ֆունկցիաները կատարել: Իսկ իրականացնել նրանց կարելի չէ դարձյալ մի ինչ վոր նոր տիպի մի շարք հասուկ հիմնարկություններ միջոցով, այն է խորհրդային ապարատի միջոցով: Ինչո՞ւմ են և այդ գրության յուրահասունությունը գործնական յեղրակացությունների տեսակետից: Նրանում, վոր պրոֆմիլությունները ոտնդժում են ավանդաբարի կապը մասսաների հետ, պրոֆմիլություններն իրենց առորյա աշխատանքով համոզում են մասսաներին, այն դասակարգի մասսաներին, վոր միայն ի վիճակի չէ կապիտալիզմից ամենյու մեկ դեպի կոմունիզմը: Այդ՝ մի կողմից: Մյուս կողմից՝ պրոֆմիլությունները պետական իշխանության «ոնգերվաւարն» են: Ահա թե ինչ բան են պրոֆմիլությունները՝ կապիտալիզմից կոմունիզմի անցնելու շրջանում: Առհասարակ չի կարելի իրականացնել այդ անցումը, չունենալով այն դասակարգի գլխավորումը, վորը միմիայն ինքը դաստիարակված և կապիտալիզմի կողմից խոշոր արտադրության համար և մենակ նա միայն կարված է մանր սեփականատիրոջ շահերից: Բայց պրոլետարիատի դիկտատուրան նրա (պրոլետարիատի) գլխովին կազմակերպության միջոցով իրադործել չի կարելի, վորովհետև վոր միայն մեկանում ամենահետամնաց կապիտալիստական յերկրներից մեկում, այլ և մյուս բոլոր կապիտալիստական յերկրներում պրոլետարիատը գնուկ մնում է այնպես բաժան-բաժան յայնպես նվազատեղ, այնպես տեղ-տեղ կաշտոված (առանձին յերկրներում հենց իմպերիալիզմի կողմից), վոր պրոլետարիատի գլխովին կազմակերպությունը, նրա դիկտատուրան իրականացնել անխուսափաբար չի կարող: Դիկտատուրան կարող է իրականացնել այն

ավանդաբարը միայն, վորն իր մեջ և կուսակցի դասակարգի հեղափոխական յետանդը: Այդպիսով ստացվում են, կարծես թե, մի շարք առամնավոր անխիստ: Այդպես և պրոլետարիատի դիկտատուրայի հենց իրեն հիմքի, կապիտալիզմից կոմունիզմին անցնելու բուն ելության մեխանիզմը: (Լենին, հատոր 18, մասն 1. Հարհետակցական միլությունների, ընթացիկ մոմենտի և ընկ. Տրոցկու սխալների մասին» էջ 8-9-ը ուսու. հրատ.):

Առաջադրողների, կուսակցության, դասակարգի, մասսաների յոխհարաբերությունը, իսկ դրա հետ միասին պրոլետարիատի դիկտատուրայի և նրա կուսակցության վերաբերմունքը դեպի պրոֆմիլությունները մեկ մոտ այժմ ներկայանում է կոնկրետ կերպով հետևյալ ձևով: Դիկտատուրան իրականացնում է խորհուրդների մեջ կազմակերպված պրոլետարիատը, վորին դեկտավարում է բոլոր յերկրների կոմունիստական կուսակցությունը:

Կուսակցությունն իր աշխատանքում անմիջականորեն հենվում է արհեստակցական միլությունների վրա, վորոնք աւենն այժմ վերջին (IV-րդ 1929) համադումարի տվյալների համաձայն, 4 միլիոնից ավելի անդամներ, լինելով ձևականորեն անկուսակցական: Փոստորեն միլությունների խոշոր մեծամասնության բոլոր գեկալթար հիմնարկությունները և առաջին հերթին, իհարկե, համարհետակցական համառուսական կենտրոնի բյուրոյի (ՀԱԿԿ համառուսական արհեստակցական միլությունների կենտրոնական խորհուրդ) բաղկացած են կոմունիստներից և անց են կացնում կուսակցության բոլոր դերեկտիվները:

Ստացվում է ընդհանուր առմամբ ձևականորեն վաչ կոմունիստական, ճկուն և համեմատաբար լայն, շատ հզոր, պրոլետարիական ապարատ, վորի միջոցով կուսակցությունը սերտ կերպով շողկապված է դասակարգի և մասսայի հետ և վորի միջոցով կուսակցության դեկտավարությամբ իրականացվում է դասակարգի դիկտատուրան: Կառավարել յերկիրը և իրականացնել դիկտատուրան՝ առանց սերտ կապ աւեննալու պրոֆմիլությունների հտ, առանց նրանց ջերմ աջակցության, առանց նրանց ամենաանձնվեր աշխատանքի վաչ միայն անտեսական, այլ և ուղղակի շինարարության մեջ, մենք, հասկանալի չէ, չենք կարող վոչ միայն յերկու տարվա ընթացքում, այլ և յերկու ամսով: (Լենին, «ձախուրթյուն» յերկաշխական հիմնադրությունը կոմունիզմում», հատ. 2. էջ 22 (ուս. հրատ):

Վի կողմից, նրանց (այսինքն՝ պրոֆմիլությունների) դարձուցության գլխավոր մեթոդն է համոզելը, դաստիարակելը, մյուս կողմից՝ նրանք իրեն իշխանությանը մասնակցողներ, չեն կարող հրաժարվել նաև հարկադրանքին մասնակցելուց: Մի կողմից նրանց գլխավոր խնդիրն է պաշտպանել աշխատավոր մասսաների շահերը, այդ բառի ամենամիջակի և մերձավոր իմաստով: Մյուս կողմից նրանք չեն կարող հրաժարվել ճնշում գործելուց, իրեն պետական իշխանության մասնակցողներ և իր ամբողջությամբ վերջրած՝ վորջ ժողովրդական անտեսության կառու-

ցողներ: Մի կողմից նրանք պիտի աշխատեն զինվորական ձևով վրո-
բովհետև պրոլետարիատի գեղատուրան դասակարգերի ամենա-
կատաղի, ամենահամառ, ամենաուր պատերազմն է: Մյուս կող-
մից՝ պրոֆմիտեթյունների նկատմամբ է, վոր ամենից թիչ կիրառե-
լի յեն աշխատանքի յուրահատուկ զինվորական մեթոդները: Մի
կողմից՝ նրանք պետք է կարողանան հարմարվել մասսային, նրա
տիպալ մակարդակին, մյուս կողմից՝ նրանք վոր մի ղեկավար չպետք
է ներդրամտորեն վերաբերվեն մասսայի նախապաշարմունքներին
ու հետամնացութանը, այլ անշեղ կերպով բարձրացնեն նրանց
ավելի ու ավելի բարձր մակարդակի վրա և այլն, և այլն: Մյու-
սակառությունները պատահական չեն և չեն կարող վերացվել մի
չարք տասնամյակների ընթացքում: Վրոպահետև քանի կա կապի-
տալիզմ և մանր արտադրութայն մնացորդը, անխուսափելի յեն
ամբողջ հասարակակարգում հակասությունները այդ մնացորդնե-
րի և սոցիալիզմի ծիրերի միջև»: (XI-րդ կուսհամագումարի բա-
նաձեռնից):

Ընդհանուր վոր ամենալավ դործարանը իր սքանչելի շարժիչով
և առաջնակարգ մեքենաներով ստիպված կլինի անդործութայն
մասնակից, յեթե շարժիչից ղեպի մեքենան տանող հաղորդիչ մե-
խանիզմը փչացել է, այդպես էլ անխուսափելի յեն մեր սոցիալի-
տական շինարարութայն կատասարման, յեթե ճիշտ չե դրված
կամ ճիշտ չե աշխատում կուսակցությունից ղեպի մասսաները
տանող հաղորդիչ մեխանիզմը, - պրոֆմիտեթյունները»: (Լենինի
ձառնից՝ XI-րդ համագումարում):

Փրոֆմիտեթյունները նոր ետապում.

Փրոֆմիտեթյունների պրոլետարական պետութայն մեջ ունեցած
գերի ու նշանակութայն լենինյան բնորոշումը վավերացված է կու-
սակցութայն 10, 11 ու 14-րդ համագումարների վերջումներում,
փորձեք վորոշեցին պրոֆմիտեթյունների հերթական անելիքները
համաձայն պրոլետարական գեղատուրացի այս կամ այն շրջանի
պահանջներին: Սոցիալիստական շինարարութայն այժմյան ու-
կանադրուկտիվ շրջանը, վոր կապված է կապալիտատական տար-
րերի վրա ամբողջ ֆրոնտով սոցիալիզմի հարձակման հետ, տար-
րերի վրա ամբողջ ֆրոնտով շրջաններից նրանով, վոր նա առաջադրում
է պահանջ՝ պրոլետարիատի բոլոր մասսայական կազմակերպու-
թյունների աշխատանքը և մանավանդ պրոֆմիտեթյունները, իբրև
ամենից ավելի մասսայական կազմակերպությունների, վորոնք
ընդգրկում են ամբողջ բանվոր դասակարգը, վճռականապես վե-
րակազմել:

Վերակառուցման շրջանը հակայական չափերով ընդարձակել է
սոցիալիզմի տնտեսական բազան, տարածելով այն նաև գյուղի
վրա՝ գյուղատնտեսությունը վարելու իր կոլեկտիվ ձևերով:
Այդ բանը պայմաններ ստեղծեց կուսակցութայն համար՝ օտ-
մանափակման քաղաքականությունից անցնելու կուսակցութայնը
իրբև դասակարգ, համատարած կոլեկտիվացման հիման վրա
լեհիկազմի այլ յենթարկելու քաղաքականությունը: Այդ ուժեղաց-

յեց պրոլետարական պետութայն կարգավորող դերը յերկրի ամ-
բողջ ժողովրդատնտեսական կյանքում: Այդ բարձրացրեց ոչմանա-
լին ղեկավարութայն նշանակությունը, հասցնելով նրան ամբողջ
ժողովրդական տնտեսութայն շրջանակներին:

Սոցիալիստական հարձակումը, վոր կապված է կապիտալիզ-
մի արմատները պոկոտելու հետ, անխուսափելիորեն առաջ է բե-
րում դասակարգային կոլի սրում (կուլակութայն գեղատուրումը,
փեաաբարությունը): Միաժամանակ աճում են պրոլետարիատի
յայն մասսաների ակտիվությունն ու դասակարգային գիտակցու-
թյունը: Մասսայաբար կուսակցութայն մեջ մտնելը վկայում է,
վոր բանվորների յայն մասսաների վստահությունը ղեպի իր ավան-
գաբքը՝ կոմունիստական կուսակցությունն աճում է: Սոցիալիս-
տական մրցման և հարվածայնութայն ուժեղ շարժումը, վորն ընդ-
գրկել է միլիոնավոր բանվորներ գործարաններում և խորհրդային
տնտեսություններում, շարժել են կառուցվող սոցիալիստա-
կան հասարակութայն կարևորագույն լծակը: Այնպես ղվում են կո-
մունիստական աշխատանքի ծիրերը-հարվածային բրիգադները և
այլն: Բանվորական մասսաների շարժումը՝ կուլտուրային և տեխ-
նիկական գիտելիքներին տիրանալու համար, աճում է: Արտադրու-
թյուն բանվորների կողմից արտադրական աշխատանքն ավարտե-
լուց հետո՝ զանազան պետական և հասարակական պարտականու-
թյուններ (չեֆություն պետհիմնարկների վերաբերմամբ, բրե-
զադներ, կամավորականություն) հետզհետե ավելի ու ավելի կա-
ռաքելը դառնում է յուրջ գործուն պետական տնտեսական ապա-
րատի բյուրոկրատական աղավաղումների գեմ մղվող պայքարում:

Մայր ստացող սոցիալիստական հարձակումը պահանջում է
տանայակ և հարյուր հազարավոր առաջավոր պրոլետարիատների
եյ ավելի ակտիվ անիջական մասնակցությունը տնտեսական շի-
նարարութայն ղեկավարման մեջ և բանվոր դասակարգի միլիոնավոր
մասսաների ու կոլտնտեսական գյուղացիութայն շրջվորա-միջակ
մասսաների ներգրավումը սոցիալիստական շինարարութայն պրակ-
տիկ աշխատանքի մեջ: Այնպես, ինչպես վոր հեկտեմբերյան հեղա-
փոխութայն առաջին շրջանում և քաղաքացիական պատերազմի
շրջանում պրոֆմիտեթյունների առաջավոր շարքերը Լենինյան կու-
սակցութայն գրոշի տակ, կոլի զնայով հոկտեմբերյան նվաճում-
ների համար, տանում է յին իրենց յետևից առաջավոր հեղափոխա-
կան գերքերը պրոֆմիտեթյունների անդամների ամբողջ մասսան,
այնպես էլ այժմ հարվածային բրիգադները և հարվածայինները-
աշխատանքի այդ հերոսները-հանդիսանում են այն առաջավոր
շարքերը, վորոնց վրա հենվելով՝ կուսակցությունը և պրոֆմիտե-
թյունները պետք է ներգրավեն բանվորների ամբողջ մասսան
տնտեսութայն սոցիալիստական փերակառուցման, արդյունաբե-
րութայն վերակառուցման, կապիտալիզմի արմատները բորբոքվին
դուրս հանելու համար մղվող պայքարի մեջ:

Փրոֆմիտեթյունների, իբրև պրոլետարական ամենալայն մաս-
սայական կազմակերպությունների վրա, առաջին հերթին խնդիր

ե քննում մորելիզացիայի յնթարկելու և կազմակերպելու մաս-
սայական սոցիալիստական հասարակութեան կառուցման խնդիր-
ները շուրջը, վարը կարող ե տեղծվել և ամրապնդվել միջինասիոր
աշխատավորների ջանքերով միայն :

«Արտֆաբիլիտետները պետք է լինեն պետական իշխանութեան
ամենամեծավոր և անպայման աշխատակիցը, վորին (պետիշխա-
նութեանը) էր ամբողջ քաղաքական և տնտեսական աշխատանքում
զեկավարում ե բանվոր դասակարգի դիտակից ավանդարդը — կո-
մունիստական կուսակցութեանը :

Լինելով ընդհանրապես կոմունիզմի դարձուցը, պրոֆաբիլիտետ-
ները մասնավորապես պետք է լինեն սոցիալիստական արդյունա-
բերութեան կառավարման դարձուց (իսկ այնուհետև աստիճանաբար
յերկրադարձութեան) բոլոր բանվորների համար, իսկ հետո յեւ բո-
լոր աշխատավորների համար» (Լենին) :

Լենինի այդ ցուցմունքը, վոր ձեակերպված ե 11-րդ կուսա-
մագումարի բանաձևում, պետք է ընդգծվի ամենայն վճռակա-
նութեամբ հենց այժմ՝ սոցիալիստական հարձակման հաջողու-
թեաների, ժողովրդական տնտեսութեան սոցիալիստական ձևերի
ամձման, բանվորական մասսաների ակախվութեան և գիտակցու-
թեան բարձրացման առնչութեամբ :

Այդ բոլորը կերպարանադրում ե պրոֆաբիլիտետների տե-
լիքը, պահանջում ե ավելի ակտիվ և անմիջական մասնակցութեան
տնտեսական շինարարութեան մեջ, շրջադարձ դեպի արտադրու-
թեանը :

Ժողովրդական տնտեսութեան վերակառուցումը պրոլետարա-
կան տեսութեան մեջ ընթանում ե միաժամանակ բանվորների նյու-
թական դրութեան և ամբողջ կենցաղի բարելավման հետ միասին :
Այդ պատճառով պրոֆաբիլիտետների աշխատանքը՝ բանվորների
նյութական մակարդակը բարձրացնելու գործում վոչ միայն չի
պակասում, այլ և ամելով պետք ե շարունակի ավելի մեծ չափով
իրադարձվի պրոֆաբիլիտետների մասնակցութեան միջոցով՝ կա-
ռավարման և պլանավորման մարմիններում, վերջինների մեջ յե-
ղած բյուրոկրատական աղավաղումների և բանվորների անմիջա-
կան կարիքների նկատմամբ հայտարարվող արհամարհանքի դեմ
պայքարելու միջոցով :

Պայքարելով պետական և տնտեսական աղարատի բյուրոկրա-
տական աղավաղումների դեմ, առաջ քաշելով և հաղթելով շարու-
նակ նորանոր և տասնյակ հազարավոր առաջավոր պրոլետարները,
իրքև սոցիալիստական տնտեսութեան կազմակերպիչներ, պրոֆ-
աբիլիտետներն ամենատեսա կերպով պետք ե շարունակել իրենց աշ-
խատանքը՝ բանվորների նյութական դրութեան բարելավման
խնդրում՝ արտադրական խնդիրների հետ, պարզաբանելով բան-
վորական ամենադյուր մասսաներին, վոր յերկրի ինդուստրացման
արագ տեմպը և գյուղատնտեսութեան սոցիալիստական վերակա-
ռուցումը միակ ճիշտ ուղին են հանդիսանում բանվոր դասակարգի
և բոլոր աշխատավոր մասսաների նյութական դրութեանն արմա-
տականապես բարելավելու գործում :

կուսակցութեան 11 և 14-րդ համագումարները վորոշումներ
հիման վրա, պրոֆաբիլիտետները վերականգնման շրջանում իրենց
աշխատանքում խոշոր նվաճումներ արին. անհատական կամավոր
անդամութեան անցնելը, յուր ջաշխարհը պրոլետարական դեմ-
կրատիայի ծավալման գործում, պրոֆաբիլիտետների մասնակցու-
թեանը տնտեսութեան վերականգնման, մասսաների ներգրավումը
սոցիալիստական շինարարութեան մեջ և այլն :

Իրա հետ միասին արեւոյունիստական ուղորտունիստական
տարրերը սկսում են իրենց համար բուն հյուսել պրոֆաբիլիտետ-
ներում : Ահա հենց դրա համար ել վերակառուցման շրջանում
պրոֆաբիլիտետների կազմակերպութեանները չգտնվեցին այն նոր
խնդիրների բարձրութեան վրա, վոր կուսակցութեանը դրել եր
նրանց առջև :

ՀԱՄԿՈ-ի հին կազմի ուղորտունիստական ղեկավար խմբակը
վոչ միայն ընդունակ չգտնվեց ընթանելու պրոլետարական ղեկա-
տարայի խնդիրները վերակառուցման շրջանում և նրանցից բոլ-
րով պրոֆաբիլիտետների խնդիրներն, այլ և ընդլիմութեան ցույց տվեց
կուսակցութեանը՝ պրոֆաբիլիտետների աշխատանքի վերակազ-
մութեան ու նրանց խոշորագույն թերութեանները վերացնելու
գործում, վորոնք բացահայտ կերպով յերևան յեկան սոցիալիստա-
կան հարձակումի ծավալման մոմենտին : Աղավաղելով կուսակ-
ցութեան գլխը պրոֆաբիլիտետներում, ՀԱՄԿՈ-ի ուղորտունի-
ստական ղեկավարութեանը արհեստակցական շարժման բոլոր ար-
մատական հարցերի նկատմամբ նոր ետապում հակալենինյան աջ-
ուղորտունիստական — դիրք բռնեց :

Տրեղ-յունիոնական տենդենցներ արասահայտելով, ՀԱՄԿՈ-ի
ուղորտունիստական ղեկավարութեանը փաստորեն բռնել եր պրոֆ-
աբիլիտետի վրա կուսակցութեան ունեցած ղեկավարութեան թուլաց-
ման կուրոր, վարում եր հակալենինյան ամենավտանդավոր դիժը-
պրոֆաբիլիտետներին կուսակցութեանը հակադրելու դիժը :

Այդ դիրքը միանգամայն ճիշտ կերպով, Լենինյան ձևով, դա-
տապարտման յենթարկվեց կուսակցութեան կենտրոնի և կոմու-
նիստների — պրոֆաբիլիտետյան գործիչների — ճնշող մեծամասնու-
թեան կողմից, վորոնք ել ավելի սերտորեն համախմբվեցին իրենց
բաշխեցիկյան կի շուրջը. (պրոֆաբիլիտետների 8-րդ համագու-
մարի, ՀԱՄԿՈ-ի սյլենումի, միութեանների կի-ի սյլենումների,
անդական միութեանական մարմինների ֆրակցիան և այլն) :

Պրոֆաբիլիտետները՝ կուսակցութեան ղեկավարութեամբ փո-
խելով սնանկացած առաջնորդներին, վճռական պայքար ծավա-
լեցին արեղ-յունիոնիզմի և ուղորտունիզմի տարրերի դեմ պրոֆ-
աբիլիտետի մեջ :

16-րդ համագումարը անհրաժեշտ ե համարում շարունակել յե-
ռանդուն պայքարը արեղ-յունիոնիզմի և ուղորտունիզմի տարրերի
դեմ պրոֆաբիլիտետի մեջ, միևնույն ժամանակ հակահարված տա-
լով անարխիստիկ սոցիալիստական և կիսա-արոցիկիստական թե-
քումներին :

Այդ պայքարը չի կարելի վերջացած համարել այն չափով,
ինչ չափով վոր անխուսափելի յե :

«Համեմատական կայունությունը հենց իսկ պրոֆմիտությունների մեջ բոլոր քաղաքական աղղեցությունների, վերոնը հանդիսանում են վերնաշենքը կապիտալիզմի մնացորդների և մանր աբստրուկցյան վրա»:

(11-րդ համագումարի բանաձևից):

9476, 30 409. (3 1/2, 1.)

1941
9476

**УЧЕБНИК-ЖУРНАЛ ДЛЯ ГОРОДСКИХ
ШКОЛ НОВИЧКОВ**

Госиздат ССР Армении
Эривань—1932